



# Club Excursionista de Gràcia

Club Excursionista de Gràcia  
**90 anys**  
1922-2012

G E N E R  
F E B R E R  
2 0 1 3



PASSATGE MULET, 4

08006 BARCELONA

TEL: 93 237 86 59

FAX: 93 237 31 48

## "MAI ENRERA"

*Publicació degana de la premsa de Gràcia*

*Creu de Sant Jordi 1992 - Medalla d'Honor de Barcelona 2004*

*Placa de Bronze de la Reial Ordre del Mèrit Esportiu 2011*

## Butlletí social

*XXXI Any - 2a. Època,*

*Núm. 125*

*Fundat l'any 1922*



*Monogràfic d'escalada artificial*





**FOTOS PER FER HISTÒRIA**



*Seu del Club al Carrer Asturies 1-09-1940*



*Seu del Club al Carrer Asturies 19-04-1942*

## ESDEVENIMENTS



### Benvolguts/des socis/es,

Us informem que apropant-se la data de l'aniversari del nostre Club, des de la Junta Directiva proposem fer una celebració un pèl especial.

Anirem a Prats de Rei (a l'Anoia) a passar el dia fent coincidir la jornada amb la trobada que el Club té anualment amb el Centre d'Agermanament Occitano-Català.

Ens trobarem a les 9h a l'Avinguda Príncep d'Astúries/Guillem Tell d'on sortirem en autocar. Una vegada arribats a Prats de Rei, tindrem una estoneta per a qui vulgui prendre un talladet. Després anirem caminant, aproximadament uns 1.500 m., cap a la Torre Medieval de la Manresana (segle XI) on ens passaran un vídeo documental de la batalla que hi va tenir lloc a l'any 1711, i també la podrem visitar.

Activitats opcionals al matí:

- A les 12h hi haurà una missa occitana a l'església de Santa Maria concelebrada per monsenyor Valentí Miserachs, compositor, director coral de Santa Maria la Major del Vaticà (Roma).

- També es podrà visitar el Museu Municipal Josep Castellà Real.

Cap a dos quarts de dues, anirem a dinar.

En acabar de dinar i sense treva, ens desplaçarem a la Sala Polivalent de l'Ajuntament de Prats on gaudirem d'un espectacle de música i cant occitans, i on farem el lliurament de les medalles a les persones que han arribat als seus 25 i 50 anys com a socis de la nostra entitat, que enguany són:

#### 50 anys:

**Ricard Alsina i Vicente**  
**Rosabel Mendez i Cerdan**  
**Joaquim Forgas i Picazo**  
**Antoni Moreno i Zambrana**  
**Antoni Moreno i Sans**  
**Josep M<sup>a</sup> Vila i Alemany**

#### 25 anys:

**Frederic Lanzaco i Puig**

**Diumenge 13 de gener**  
**DIADA DEL CLUB**

**Ester Rubinat i Petit**  
**Francesc Pedros i Puig**

Activitats opcionals a la tarda:

- Cap allà les 6 de la tarda començarà una representació del pessebre vivent pels carrers del poble, que dura aproximadament una hora i que va acompanyada d'un berenar gentilesa del poble de Prats de Rei. El preu d'entrada al Pessebre és de 6 euros per persona

Un cop acabada la visita del pessebre, pujarem a l'autocar i de tornada cap a Barcelona.

Tenint en compte que aquest programa és obert a tots vosaltres, evidentment no és obligatori assistir a tots els actes, qui prefereixi anar-hi en cotxe particular o només assistir al dinar pot fer-ho sense cap problema.

El preu del dinar està tancat en 15 euros per persona tot inclòs (beguda, postres i cafè), dels quals 5 euros els assumirà el Club, sent el preu a pagar per a cadascú de vosaltres de 10 euros.

L'import de l'autocar és de 8 euros per cap.

Per tal de poder fer una previsió de les persones que voleu assistir a la Diada del Club i donada la capacitat del restaurant, us agrairem que comuniquem la vostra assistència per correu electrònic a [cegracia@cegracia.cat](mailto:cegracia@cegracia.cat) o bé al telèfon 93 237 86 59 el més aviat possible. S'ha d'indicar el nom, el núm. de persones que vindreu i si ho fareu en autocar. La confirmació es farà efectiva quan feu l'ingrés al compte 2100 0807 78 0200782858.

Recordeu fer-ho **abans del 31 de desembre.**

Us hi esperem i ben agraïdets!!!!  
Cordialment,

**Marisa Carreño i Belmonte**  
Presidenta

Adherit a:

*Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya*  
*Associació d'entitats Excursionistes del Barcelonès*  
*Grup Alta Muntanya Espanyol*

*Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning*

*Federació Catalana d'Espeleologia*  
*Federació Catalana d'Entitats Corals*

**EDITOR: Club Excursionista de Gràcia**

**DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó**

**CORRECCIÓ a càrrec de:**



**UNIÓ DE FEDERACIONS**  
**ESPORTIVES DE CATALUNYA**

[a/e:cegracia@cegracia.cat](mailto:a/e:cegracia@cegracia.cat)

[web: http:// www.cegracia.cat](http://www.cegracia.cat)

**Dip. legal: B.9720-1961**

Imprès en paper ecològic

**IMPRESSIÓ: Multitext, S. L. U. - Barcelona**



## ALTES DE SOCIS

- 8.775 LOS ARCOS SANJUANES, RAÚL
- 8.776 MARTÍNEZ PLANCHART, ELENA
- 8.777 GIMÉNEZ HELLER, GAL·LA
- 8.778 MARTÍN CARALT, EDUARD
- 8.779 BUTORI, SANTIAGO
- 8.780 LORENZO-PENALVA VEHILS, LUIS ALBERTO
- 8.781 NAVARRO PRIETO, RAQUEL
- 8.782 CHARETTE, PAUL
- 8.783 PELEGRÍ ELCOSO, GALDRIC
- 8.784 FABRÉS MARTÍN, CARLES
- 8.785 PEJOAN FERNANDEZ, JORDI
- 8.786 JODAR PASCUAL, MARIA ROSA
- 8.787 MANSO SERRANO, FERNANDA
- 8.788 NEGRON DIAZ, PAULINA
- 8.789 BACHTOLD AGUSTÍ, JULIA
- 8.790 BACHTOLD AGUSTÍ, GUILLEM
- 8.791 LÓPEZ DE LEÓN, PABLO
- 8.792 GARCÍA HUERTA, ISABEL
- 8.793 RAMON GARCIA, MARTA
- 8.794 REDON MASIP, ALBERT
- 8.795 PUJOL-GALCERAN LANGENBACH, SARAH
- 8.796 DEZCALLAR QUADRENY, GEORGINA
- 8.797 BOIXADÓS SANUY, MARTA
- 8.798 ESTEVEZ MARTINEZ, JORDI
- 8.799 SEGALIN, LEONARDO
- 8.800 PEREZ ESCOBAR, F. XAVIER
- 8.801 RICERRA PALOYO, WILFREDO Jr.
- 8.802 BESCÓS GRILLÓ, JAVIER
- 8.803 MANAU LUNA, ALEJANDRA
- 8.804 MELENDRES RIERA, ROSER
- 8.805 URGELL GIBERNAU, MERCÈ
- 8.806 SERRA NILSSON, INGRID
- 8.807 BARÓ IBARS, JOAN
- 8.808 RETAMALES, LUCÍA
- 8.809 GOROSTIZA GAVARRÓ, GLÒRIA
- 8.810 CONTARDO, MATTEO
- 8.811 BOSCAINI, ALBERTO
- 8.812 RACIONERO GOMEZ, BLANCA
- 8.813 AZPILICUETA MALUQUER, MARTÍ
- 8.814 LAUVRAY, MARIE\_LAURE
- 8.815 BLAN GIBERT, OLGA
- 8.816 MARÍ NOYA, JOAN
- 8.817 FERNÁNDEZ ORTEGA, PAZ
- 8.818 GARCIA HERNÁNDEZ, JOAN
- 8.819 ROS SEVILLA, FRANCISCO JAVIER
- 8.820 AMENABAR ALDAY, M<sup>a</sup> JESÚS
- 8.821 MEDINA PITARCH, BERTA

## AGENDA

### GENER

12 i 13, dissabte i diumenge  
Secció de Muntanya - Muntanya mitjana  
**Les Alberes**  
Coordinen: Maite Solans i Glòria Casanellas

13, diumenge  
Consell Directiu  
Diada del Club i trobada anual amb el Centre d'Agermanament Occitano-Català.  
Prats de Rei (a l'Anoia)

19 i 20, dissabte i diumenge  
Secció Esquí  
(Ripollès o Cerdanya, \*)  
Sortida d'iniciació  
email: esquí@cegracia.cat

20, diumenge  
Grup de Senders  
CAMÍ DE SANT JAUME  
Pontós / Cervià  
Coordina: Roger Lloses

26 i 27, dissabte i diumenge  
Secció de Muntanya - Alta muntanya  
PIC DELS PESSONS (2864 m)  
Coordina: Carles Porras

29, dimarts, a les 21:00 hores  
GEDE  
VII Cicle de Pel·lícules d'Escalada Josep-Maria Rodés  
ELS FANTASMES DEL K2

### FEBRER

2 i 3, dissabte i diumenge  
Grup de Senders  
CAMINS DE L'ÓS I DE LA RETIRADA (Vallespir)  
Coordina: Roger Lloses

2 i 3, dissabte i diumenge  
Secció d'Esquí  
(Andorra-Cerdanya, \*\*)  
Travessa Madriu – E. de la Pera  
Ricard Martínez  
email: pasdeguia@gmail.com

4, dilluns a les 20:00 hores  
Consell Directiu  
Constitució de la Comissió  
Matagalls-Montserrat 2013



del 5 al 24  
Secció de Muntanya  
Curs d'alta muntanya

9 i 10, dissabte i diumenge  
Secció de Muntanya - Muntanya mitjana  
GUILLERIES-COLLSACABRA  
Coordinen: Montserrat Suñé i Laura Pérez

16 i 17, dissabte i diumenge  
Secció d'Esquí  
(Ripollès, \*\*)  
Travessa Vallter-Mantet  
Manel Castelló 676 340 553  
email: manel\_castello@hotmail.com

17, diumenge  
Grup de Senders  
CAMÍ DE SANT JAUME  
Sant Romà de Sau / Vic  
Coordina: Roger Lloses

23 i 24, dissabte i diumenge  
Secció de Muntanya - Alta muntanya  
tuc DE SABURÓ (2912 m)  
Coordina: Núria Puig

26, dimarts, a les 21:00 hores  
GEDE  
VII Cicle de Pel·lícules d'Escalada Josep-Maria Rodés  
LES BELLES VACANCES / ABIMES / MOUNTAIN OF  
STORM

## MARÇ

9 i 10, dissabte i diumenge  
Secció de Muntanya - Muntanya mitjana  
AIGÜESTORTES  
Coordinen: Aina Mansó i Llibert Cervera

16 i 17, dissabte i diumenge  
Secció d'Esquí  
(Couserans, \*\*)  
Pic de Soubirou 2277m  
Jaume Jubert 660 276 898  
email: jaumejubert@gmail.com

17, diumenge  
Grup de Senders  
CAMÍ DE SANT JAUME  
Vic / L'Estany  
Coordina: Roger Lloses

23 i 24, dissabte i diumenge  
Secció de Muntanya - Alta muntanya  
Pic de fontegra (2879 m)  
Coordina: Romà Ticó

26, dimarts, a les 21:00 hores  
GEDE  
VII Cicle de Pel·lícules d'Escalada Josep-Maria Rodés  
180° SOUTH

## NO HO OBLIDEU

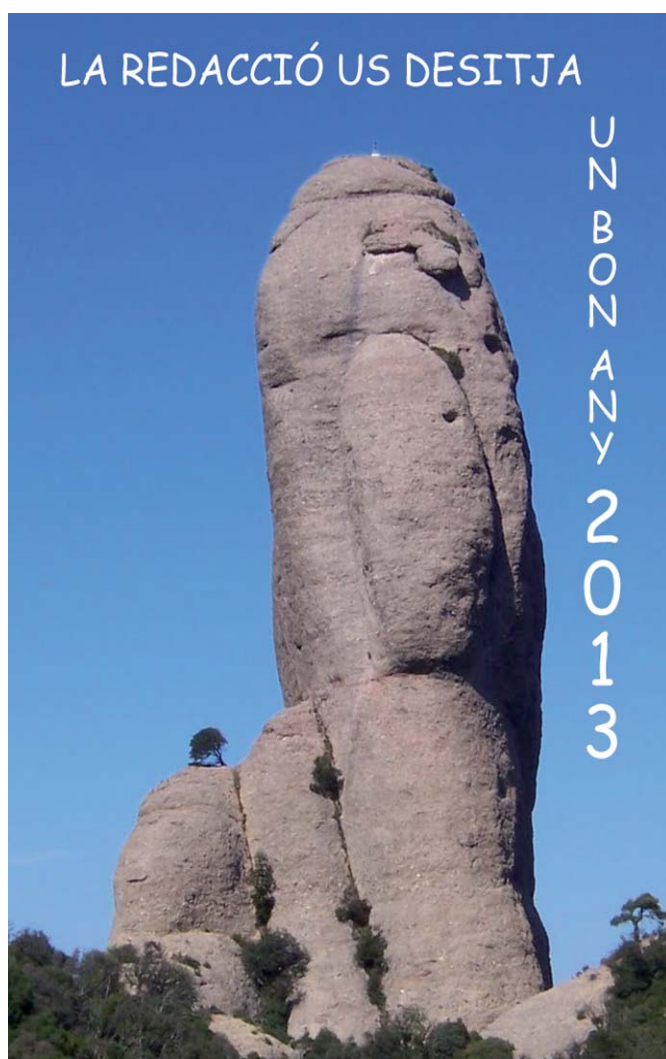
Horari de secretaria:  
De dilluns a dijous,  
de 18,00 a 22,00 hores

RECORDEU:  
La secció de muntanya es reuneix  
els dijous al vespre al local del CEG.

DISPOSEM DE:  
- Servei de lloguer de material.  
- Biblioteca

PER EVITAR DESPESES INNECERARIES  
Preguem a tots els socis que es vulguin donar de baixa el  
2013 o bé que hagin canviat el compte de domiciliació de  
rebutj que ens ho facin saber el més aviat possible.

\* A la nostra pàgina web trobareu la informació  
actualitzada de totes les sortides i els requisits  
necessaris per a poder-hi participar.  
[www.cegracia.cat](http://www.cegracia.cat)



## RECORDANT A:



### MARTÍ GASULL I ROIG

Mor el 23 de setembre de 2012 al Manaslu, als 43 anys.

Alpinista entusiasta de la UEC/Gràcia i fundador i ànima de la Plataforma per la Llengua.

*Amic Martí, se t'han endut quan més falta ens feies. Estem segurs, però, que des dels ignots cims que ara són tan teus continuaràs vetllant per Catalunya.*

(Paraules que vàrem deixar escrites en el llibre dels seus funerals el 30 de setembre del 2012).

Els nostres benvolguts companys de la Unió Excursionista/Gràcia han tingut la dissort de perdre un dels seus socis més actius, Martí Gasull i Roig (monitor dels grups d'iniciació, membre de consecutives juntes directives, de la Secció d'Alta Muntanya i Escalada, impulsor de la revista "Excursionisme"), en el camp III del Manaslu quan intentava assolir aquest cim (8128 m) de la serralada de l'Himàlaia. En aquest cas podríem dir que la muntanya -que malgrat tot tant estimem- se l'ha endut amb traïdoria, de nit, mentre dormia. Una allau que també s'emportà deu alpinistes més de diferents nacionalitats.



En Martí, llicenciat en filosofia i filologia, compartia l'amor per la muntanya amb un profund sentit de catalanitat que l'impulsà a crear, amb el seu germà Bernat, la Plataforma per la Llengua, entitat que malda constantment per fer ben visible la nostra parla en tots els àmbits (socials, culturals, artístics, comercials, econòmics, jurídics...). La seva contribució, sense defallences, a l'independentisme més transversal i solidari posaren a prova la seva formidable capacitat de treball. Com diu la cançó, trobarem a faltar el teu somriure i la teva presència en aquests moments decisius que estem vivim per la nostra pervivència com a poble.

En el recordatori lliurat en el teu emotiu funeral, en Bernat ens fa present, com un flash, la vostra fraterna relació: *Poc en sé, i el que sé és amb tu i a tothora em volta, amarat de tu, de la teva força [...]. No tenim final. No sabem on arriba*

*ni cap on creix en cada moment, la teva, la meva, la nostra vida. Han passat els anys i encara fem més pinya. I de sobte, ara que tu te'n vas, ens estimbem junts, perquè som encara llum i ombra l'un de l'altre[...] Quedaré sens vela, bon vent em faci, guiat només a l'atzar de les estrelles [...] Si em veuen sol comptant les passes, ningú no sabrà que anem plegats a l'atalaia dels dies.*



En el teu comiat, Martí, es digueren moltes coses que posaren de manifest la simpatia i l'afecte que saberes sembrar en el teu breu camí. I els teus amics de la Coral Synera dels Lluïsos et dedicaren unes cançons que nosaltres dos, i segurament molts d'altres, cantarem silenciosament: *Sant Jordi, patró* (Himne patriòtic amb lletra de Salvador Espriu); *Muntanyes de Canigó* (Tradicional catalana; el Canigó, la muntanya cantada per Mn. Cinto Verdaguer que esdevindrà un símbol nacional); *Signore delle cime* (Oracional alpí en recordança d'un company caigut a la muntanya). Clogué l'acte l'himne nacional de Catalunya *Els segadors*, aquest sí amb les veus de tots els presents (que eren nombrosos), en senyal de compromís per seguir treballant per tot allò que fou el teu nord i guia.

**Aurora Vila i Guàrdia –  
Joan Cervera i Batariu**



*Lliurament de la Creu de Sant Jordi pòstumament a l'impulsor de la Plataforma per la Llengua Martí Gasull.*





## CONTE DE NADAL - EL BOU I LA MULA

—Ester! ets aquí?

—Sí, sóc aquí, Natale. Què li passa al teu pare que crida d'aquesta manera?

—I al teu, què li passa que també l'hem sentit escridassar?

—El meu ha perdut el bou, el Roig.

—I el meu ha perdut la mula, la Grisa.

D'aquesta manera parlaven aquells dos joves des de les eixides de llurs cases; ell tenia disset anys i ella setze escassos, de tota la vida que eren veïns, companys de jocs d'infants, i ara se sentien atrets l'un a l'altre per un tendre amor juvenil. Tot hauria anat bé perquè les famílies no els haurien pas posat cap impediment, al contrari, però un fet desgraciat havia trencat les relacions de bon veïnatge, entre els caps de família, els pares de l'Ester i el Natale.

El motiu de la renyina s'originà perquè en un marge que separava dos trossos de terra propietat de cada una de les famílies, s'hi havia criat molta brossa i el pare de l'Ester veié com s'amagava un escurçó i determinà calar-hi foc, per netejar-lo i matar o allunyar la perillosa serp. Però ho féu un dia de vent, amb tan mala fortuna que cremà uns plançons d'oliveres ja revinguts del veí, plantats molt a la vora del marge. Es féu el propòsit de dir-li i oferir-li a reparar el mal causat, però la fatalitat disposà que el veí atret pel foc i el fum s'adrecés a l'indret quan l'altre se n'allunyava i en veure les oliveres cremades s'enrabià de tal manera que ple d'ira, saltà al camp del veí i amb un garrot que portava, aixafà mitja dotzena d'ametllers que havia plantat l'altre.

I ja va estar armada! Aquells dos homes que es coneixien de tota la vida i que s'havien portat sempre com a germans, després de dir-se un grapat de paraules gruixudes i tot i no arribar a les mans, quedaren renyits, i de retruc, ho quedaren les famílies.



I ara els joves veien desolats, que la pèrdua de les dues bèsties havia augmentat el mal humor dels seus. Ja estaven de pega! Els dos homes havien sortit un per un cantó, i l'altre per altre. Tots dos eren del morro fort, es feren un tip de caminar, mentre anaven cridant amb tota la força dels pulmons, el nom de les bèsties Roig! Grisa! L'un pensà que l'altre se'n burlava i l'altre a l'inrevés, i així al trobar-se, l'un increpà a l'altre tot dient-se: que te'n rius o què?



*Imatge autoritzada per l'Associació de Puntaires de la Garriga  
<http://www.puntaireslagarriga.entitats.lagarriga.cat>*

He perdut el bou i no el trobo enlloc, doncs jo he perdut la mula i també estic cercant-la, potser és a l'establia de Betlem? No ho sé pas, però és tant lluny...

-Sí, però jo penso anar-hi!

-Doncs, jo també!

-Podríem anar-hi junts?

-Com vulguis, però abans hauríem d'apropar-nos a casa a avisar.

Quan els veieren arribar junts, les famílies no se'n sabien avenir i van pensar que podria ser la solució, així que el Natale i l'Ester van voler acompanyar-los.

El camí era llarg i l'alegria dels joves feia el camí més planer, i a l'atansar-se a l'establia, hi van trobar un home tremolós i una dona molt jove que feia uns instants que havia infantat un nen, i de sobte del racó eixiren el Roig i la Grisa, i com si els ho haguessin manat, s'ajagueren un a cada costat de la mare i el nadó, reconfortant-los amb l'escalfor de llurs cossos.

La dona guaitava l'Ester amb un somriure, quan sentí a fora, gent que s'apropava en so de festa, cantant i tocant simbombes, ferrets i sacs de gemecs, eren pastors i pastores, que en arribar contaren que se'ls havia aparegut un àngel anunciant-los que a l'establia acabava de néixer el Messies i que venien a adorar-lo i a portar-li presents, mentre s'agenollaven als peus de l'infant.

L'Ester a prop de la verge que la mirava amb aquell somriure que li omplia el cor de felicitat, restà allí una estona, i amb el Natale van prometre que les dues famílies guaririen llurs cors, que ara estaven plens de joia per haver viscut aquesta nit única.

**Bon Nadal i Proper Any 2013**

**Antonio Moreno Zambrana**



## La 33a travessa Matagalls-Montserrat - Mm12-



**Fa 50 anys**

Aquest any, el dia 15 de setembre quan sortien de Coll Formic 3.041 participants, disposats a arribar a Montserrat en menys de 24 h, es complien exactament 50 anys que també un 15 de setembre, però del 1962, dos consocis del Club Excursionista de Gracià, Carles Albesa i el ja desaparegut Jordi Ribot, feren la seva primera Matagalls Montserrat.

*“Vet aquí que aquell dissabte 15 de setembre del 1962 pujàvem altra vegada Matagalls amunt. Era la sisena vegada que hi tornàvem des del dia que vam resoldre formalment de repetir nosaltres també, la llarga caminada que el 1904 féu mossèn Oliveras, anar a peu i en una jornada des del cim del Matagalls fins a Montserrat”*

### Fa 40 anys

Fou a partir de l'any 1972 i amb motiu del 50è aniversari del Club Excursionista de Gràcia, que s'organitzà la 1a travessa Matagalls-Montserrat, des d'aleshores, la Matagalls-Montserrat, com es coneix en el món de l'excursionisme ha esdevingut un clàssic que ha evolucionat contínuament.



1972-06 Control de sortida del Matagalls MA



1972-31 Control 8 MA

Les nou primers edicions de la marxa, o sigui fins al 1988 en què s'instauraren els sis punts d'avitallament actuals, van ser biennals, de manera que l'edició d'aquest any fou la 33 i en canvi es compleixen 40 anys des de la primera.



1997-04 Matagalls MA

### Fa 25 edicions

Fou l'any 1998, que la travessa deixà d'iniciar-se al cim del Matagalls per fer-ho des de Coll Formic.



2001 Coll Formic MC-2

### Avui

Per aquesta 33a edició i aconsellats per Parcs Naturals, s'han introduït dos petits canvis, que tot i allargar-ne el recorregut en quasi 2 km es guanya molt en seguretat, cosa que a la comissió ens preocupa molt, ja que cada dia els participants estan més preparats físicament i fan la travessa en menys temps.

El passat dia 15 de setembre, els participants entre ells 56 consocis del Club Excursionista de Gracià feren el mateix que mossèn Jaume Oliveras i que Carles Albesa i Jordi Ribot, però no amb les mateixes condicions.

Uns dies abans en Jaume va posar al fòrum del web, el resum de material que es preparava per fer la travessa.

Unes sabatilles d'una marca coneguda de muntanya (havent-les rodat entre 200 i 500 km), calçades amb mitjons antibutllofes, fa 50 anys en Carles i en Jordi duien les seves xiruques, que procuraven que estiguessin en bon estat, calcades amb dos mitjons, uns de prims sota i uns de llana ben gruixuda sobre, duïen a la mà un tros de branca per quan s'endinsaven per camins poc coneguts entre esbarzerars; en Jaume portava uns pals amb tacs





1997-31 L'Hostal de la Creu, control 9 MA



Control 9 any 2012

de goma que l'ajudaren per tot el camí que el CEG havia marcat amb marques verdes i vermelles, a més, -per si ha de fer fresca, un 'buf', i si a més fa fred, una jaqueta tèrmica sense mànigues. Samarreta tècnica i mallot curt-

Fa 50 anys i amb la presència de la pluja es posaren l'anorac, a més en Carles suggerí posar-se els pantalons curts, per tal de disposar més endavant d'alguna peça de roba seca, duïen una feixuga motxilla, amb el sac de dormir, llanterna, amb pila i bombetes de recanvi per si es fonien, cantimplora metàl·lica i per menjar, alguns entrepans i ganyips, prevenint fer parades a les fondes o bars dels pobles que passarien, en Jaume en una petita motxilla, duïa dos frontals i piles noves, crema antifregament, una manta tèrmica, un 'Camel bag' d'1 o 2 litres i un tub de pastilles isotòniques, de menjar, algunes barretes i gels energètics per complementar els avituallaments.

Finalment en Carles i en Jordi portaven els mapes de la zona que prèviament s'havien estudiat, preferentment de l'Alpina, que té més corriols senyalats, i amb una bona brúixola van fer el recorregut sense gairebé extraviar-se, en Jaume s'havia estudiat el *track* de GPS, que es pot baixar per internet amb el Google maps i un telèfon que s'assegurarà que estigui carregat per si té algun contratemps.

En Jaume i 2.462 participants més, arribaren a Montserrat molt lluny dels percentatges dels arribats en les primeres



Sortida any 2012

edicions, molts d'ells arribaren emocionats, havent assolit el repte fet a ells mateixos, recordant el de mossèn Oliveras



Arribada any 2012



Trofeu any 2012

*“Anar a Montserrat a peu no és pas res de l'altre món, però anar-hi des del Montseny i en un sol dia ja és un rècord que no sé si el jovent d'avui seria prou fort per batre'l”.*

**Francesc Pedrós**







## MATAGALLS- MONTSERRAT 2012.- MÀGIA RETROBADA- Control de Pas núm. 3. La Rovireta

Dilluns, 17 de setembre. Un cop més és l'insomni qui ajuda a decidir-me a escriure. Indiscutible aliat per a la nit prèvia a un examen, i aferrissat enemic de les nits d'estiu, combatut sovint amb tot tipus d'artilleria farmacèutica.

El tema m'emociona. He dormit només cinc hores i el cos que no la ment, ja en té prou. De nou, un any més participo com a voluntària en un control de la Matagalls-Montserrat. Aquest cop amb Toni Pardinilla, com a cap i coordinador del control.

Retrobo antics companys de muntanya i l'ànima de la travessa és present, en tot moment.

Encara noto a l'esquena, el plàstic dur del sofà vermell de plàstic on he descansat mig desperta, unes poques hores després de tancar el control, la nit anterior. M'he oblidat voluntàriament la màrfega a casa i la mandra de portar a sobre més trastos té un preu; no puc dormir a terra amb els companys, donat que la nit és molt freda i el terra encara més!

A diferència d'altres controls, La Rovireta és un control de pas. Això vol dir que principalment el que es fa és controlar el pas dels participants de la travessa quan porten 28,7 quilòmetres ja recorreguts. Fins fa relativament poc temps, aquest control es feia de forma manual. Aquest és el segon any que els components de la travessa han de portar col·locat de genoll en avall (el més pràctic és lligar-ho a la sabatilla), un xip electrònic que els reconeixerà automàticament, només trepitjar una estora negra connectada a una maleta recaptadora de la informació. Aquest "xip prodigiós" processa en el moment de ser activat, el número de corredor/caminador i el seu temps. Així doncs la trepitjada del participant serà la clau per saber l'hora exacta de pas, i juntament amb la resta de peïjades al llarg dels altres controls de pas, podrem saber a l'arribada, la seva classificació final de forma immediata. Recordem que el trofeu només es dona si el recorregut s'ha fet en menys de 24 hores - imitant la proesa de Mossèn Jaume Oliveres qui va fer aquesta travessa per primera vegada el 4 d'agost del 1904. Entre els voluntaris i, molt comentat al control, era el fet que si el mossèn "aixequés el cap" i veiés la seva proesa digitalitzada, li donaríem un bon ensurt.

Una altra autèntica novetat d'aquesta 33a edició ha estat la incorporació del got de plàstic. Sorprenia molt veure la cura amb què tothom duia el got. La majoria en feien ús un cop arribaven al control. Malgrat tot, les motxilles "camel bag" van ser les "starlets" de la nit. Un cop havien begut amb el got o els càntirs de fang que oferíem amb aigua, la següent tasca prioritària era reomplir les "camel bags". Aquestes són ergonòmiques i sovint formen part d'una motxilla, on a part de dur l'aigua, en d'altres racons hi van les barretes energètiques, alguna samarreta neta, navalla o estri necessari. La seva particularitat rau en el fet de portar un tub de plàstic del qual un pot anar bevent aigua, amb la comoditat que comporta el poder autoregular el consum d'aigua, sense haver d'aturar-se a treure cap cantimplora.

El nostre suport logístic, ens va subministrar dissabte, un tanc d'aigua amb capacitat per a 11.000 litres, dels quals es

van posar a la nostra disposició uns set mil. Aquesta aigua juntament amb uns quants quilos de llimones tallades per nosaltres a quarts eren les nostres úniques eines de treball.



Fotografia de Toni Pardinilla

El compromís permanent de servei al participant, es veia compensat amb la tenacitat de cada esportista.

L'empatia i la màgia tornaven a l'ambient. Des de dos quarts de sis de la tarda, hora en la qual va passar el primer corredor, fins a la una de la matinada que van venir caminant els voluntaris-escombra, l'espectacle no va decaure.

El partit del Barça sonava de fons en els dispositius dels participants. Ells foren qui ens anaren informant de l'estat del partit fins a la victòria final. Un estat d'eufòria global estava en l'ambient. Val a dir, que en aquest tram, pocs són els que abandonen el seu propòsit i afortunadament, el seny s'imposa per evitar lesions majors o el mal regust de no voler tornar-la a intentar fer, l'any següent.

Aquesta edició ha estat beneïda amb una nit d'estels brillants. La meteorologia ha acompanyat i, fins i tot, els núvols han estat bons companys el diumenge per protegir del fort sol d'estiu, als nostres participants.

Des de la perspectiva del voluntari, el control de La Rovireta és un control agraït.

A diferència d'altres controls d'avituallament i/o control de pas dels últims trams de la gesta, aquí no estàs obligat a passar tota la nit en vetlla o fent petits torns per dormir unes poques hores. A més a més, unes monges, ja fa anys que amablement cedeixen un espai dins la casa de la Rovireta per poder dormir, sota sostre, la nit sencera. D'altra banda, aquest control està situat en un entorn de cine, pel que fa a la natura. De la casa on som, les vistes i el jardí cuidat és el que més ens crida l'atenció. Situats a 1 km de Sant Quirze Safaja, només arribar amb la furgoneta i tots els trastos de l'organització, ens sembla que el més adient era arribar en carro de cavalls.

Tot l'equip del control compost per nou persones ens hem trobat molt a gust i amb ganes de repetir l'any vinent. Les tasques han rutilat de forma natural i la col·laboració ha estat espontània. L'essència de la Matagalls s'intueix també en els voluntaris, peça clau de la travessa. Les noves i velles generacions excursionistes es barregen i tots som un. Tots fem pinya de nou per quelcom que encara té sentit i que no trenca la nostra coherència interna. Molts sentiments són a flor de pell i el cansament sembla no existir. Per molts anys Matagalls-Montserrat! Conserva així, intacte, el teu esperit!

Natàlia Llàcer





## L'ANC i el camí cap a la independència

El dimarts dia 20 a les 19,30 h Marissa Carreño com a presidenta del club, Llorenç Sotorres com a representant del secretariat nacional de l'ANC, Magalí Andreu de la sectorial de joves ANJI-ANC i Carles Biosca de l'assemblea territorial de l'ANC del barri de Gràcia ens van fer una xerrada a la sala d'actes plena de gom a gom. Van començar parlant de l'assemblea i el camí que està obrint per arribar a la independència i la importància històrica i present del món excursionista en la lluita per a les llibertats nacionals. També ens van convidar a fer extensió del missatge a la resta de socis, però en especial a tots als nostres joves que sense ser diferents de la resta de joves catalans els costa agafar un compromís ferm i sobretot persistent a l'hora de treballar pel país.

Per acabar la xerrada, vam obrir un bloc de prec i preguntes que es va convertir en un intercanvi d'opinions



i preguntes molt interessants entre els conferenciant i el públic assistent, i que va acabar a les 21 h.

Si voleu més informació podeu entrar al web de l'assemblea [www.assemblea.cat](http://www.assemblea.cat) o si voleu posar-vos en contacte amb la sectorial de joves, podeu enviar un correu a [joves@assemblea.cat](mailto:joves@assemblea.cat).

**Salut i visca la Terra!**

**Llibert Cervera i Romeu**  
Coordinador de l'Assemblea Nacional de Joves Independentistes ANJI-ANC



# Obra Social

---

# Fundació "la Caixa"



## CULTURAL



### Visita al Museu Arqueològic de Badalona

L'amistat encetada fa desenes d'anys segueix viva, sortejant els embats naturals de la vida. Ja no tenim grans propòsits de marxes, excursions, acampades, però si les ganes de veure'ns periòdicament amb el mateix entusiasme de sempre, com quan érem gairebé uns adolescents.

És el nostre Gràcia que ha fet possible aquesta relació durant tants anys. I és així com decidirem visitar el passat 17 de novembre la ciutat romana de Baetulo, actual Badalona, concretament el seu museu, creat l'any 1955 per l'ajuntament de la ciutat i regit per un Consell Rector.

La tasca que el museu porta a terme és l'excavació arqueològica de la ciutat i el seu territori, així com conservar el seu fons. Les troballes són la majoria d'època romana. Baetulo va ser declarada "Bé Cultural d'Interès Nacional" per la Generalitat de Catalunya l'any 1995.

Vam visitar el subsòl de l'edifici del museu, les seves termes i el decomanus maximus. Un dels conjunts arqueològics d'època romana més importants de Catalunya. Destaca sobretot la Venus de Badalona, les pollegueres de la porta de la ciutat o la Tabula hospitalis.

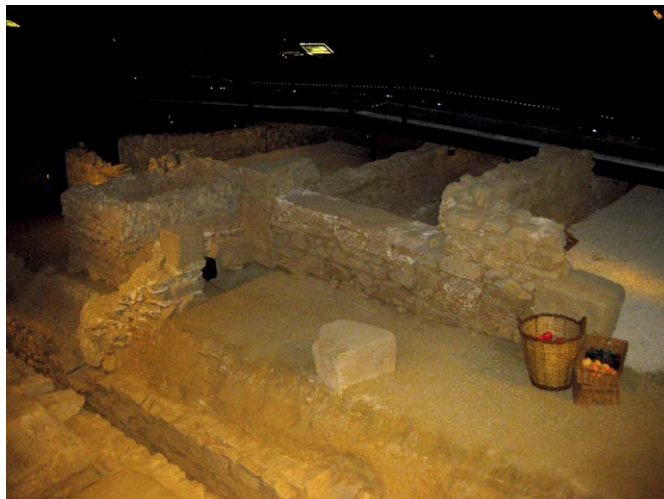
La visita s'inicia a les termes de la ciutat, de final del segle I aC i conserva la totalitat de les estances que formaven el conjunt: la palestra, el frigidarium, el tepidarium i el caldarium. També s'hi poden veure restes d'edificis d'habitatges amb les seves



botigues a la planta baixa. Seguint el decomanus maximus s'arriba al punt que indica la proximitat del fòrum.

Tot l'espai està il·luminat escenogràficament i ambientat amb elements de reconstrucció històrica i efectes sonors que ens transporten a l'antiga ciutat i ens hi fan sentir immersos. Tenen mòduls tàctils per a invidents.

Després d'aquesta visita, vam passar al Jardí de Quint Licini on s'hi conserva la piscina construïda a finals del segle I dC. El seu propietari era membre d'una poderosa família de patricis i protagonista d'un pacte d'hospitalitat signat amb els badalonins l'any 98 dC i recollit en la Tabula hospitalis. Es tracta d'un jardí romà que gràcies a la



il·luminació i a la incorporació de sons ofereix una particular realitat virtual.

Seguint la ruta arqueològica que ofereix Badalona vam visitar la Casa dels dofins. És una domus benestant romana de finals del segle I aC situada a la part antiga de Baetulo. S'hi conserven diferents estances situades a l'entorn de l'atri i una zona de treball destinada a la producció de vi. Hi destaquen els mosaics d'una gran qualitat amb dibuixos de dofins i també les restes de pintures murals originals.

Remarquem la conducció d'aigua construïda amb volta de canó de l'època de l'emperador Tiberi (14-37 dC) per tal de provenir d'aigua la ciutat. És la única conducció d'aquest tipus que es pot visitar a Catalunya. La seva originalitat rau a la part central de la volta, on hi ha un registre (una obertura amb tapa) per poder accedir a la neteja del seu manteniment.



Acabarem la visita completament convençuts que avui no hem inventat res, que aquells romans ens poden donar encara lliçons.

Recomanem la seva visita.

**Dolores Làzaro i Palau**





## FOTOS PER FER HISTÒRIA

Hem rebut del senyor Avilés unes fotografies del seu pare, Antoni Avilés, antic soci nostre, que ens cedeix per a l'arxiu. Totes elles són dels anys 30 i 40 sobre excursions a diferents llocs de Catalunya i, sobretot, molt interessant, algunes d'elles del nostre antic estatge al carrer d'Astúries. Hi podem trobar les seccions de muntanya, d'escalada, de fotografia, d'esquí, de la secció cultural, etc.

N'hi ha fetes a la sala d'actes del club, on cada any es reunien els socis per fer una fotografia general. En una d'elles, hi trobo els meus pares, asseguts entre els seus amics, i a la falda paterna, m'hi trobo jo. Devia tenir uns 4 anys i el meu pare, Joan Làzaro i Gabarra, que més endavant seria president del club, porta un braçilet negre per la mort del seu pare, antiga costum, avui desapareguda.

No reconec les altres persones de la foto, encara que els meus pares em portaven sempre al Gràcia amb ells. Però sí que hi veig Miquel Brasó i Vaqués, a qui recordo molt afectuosament. Brasó va dedicar la seva vida a l'estudi de Catalunya i, sobretot, a l'arqueologia. Innombrables quantitats de fotografies de castells, ermites i pobles les ajuntava amb caps per entregar al senyor Buch, que curosament recopilava. Avui, tot a l'arxiu Jaume Fuster de Gràcia.

Ell va ser qui amb un grup de joves va impulsar al club per a la formació del Grup de Recerques Arqueològiques, que junt amb Llibert Piera, Josep Castellà, Josep Ferrer i d'altres van saber unir l'excursionisme i l'arqueologia, dos vessants inseparables l'un de l'altre. Es van fer prospeccions a diferents llocs de Catalunya, sota el seu mestratge i entre altres descobriren el Forn Ibèric de Sant Adjutori, avui sota la protecció del Museu de Sant Cugat.

Actualment aquesta secció ja no existeix, però uns joves socis que es van interessar pels treballs que s'hi feren, són avui uns exemplars arqueòlegs: Roger Marcet, director del Museu Marítim i l'arqueòleg Magí Miret, de la Diputació de Barcelona.

Recordo el dia que van fer la foto. Tenien una màquina tapada amb un drap que semblava una tenda de campanya on s'hi amagava un home. Al costat, n'hi havia un altre, sota les ordres del que estava amagat, que de cop va encendre una flamarada que va il·luminar tota l'estança. Els meus ulls d'infant es van esparverar. És així com aconseguen una fotografia en blanc i negre que es conserva perfectament.

Com diria l'arqueòleg Eudald Carbonell: "serem homes i dones realment evolucionats quan dominem la tècnica". Potser sí que hem evolucionat, ara amb un simple telèfon podem enviar una fotografia a l'altre costat del món. Ja estem evolucionats?

Tornant a les fotografies rebudes, molt interessants, que són història del nostre club, potser seria bo fer-ne una exposició a la sala d'actes, en homenatge als que ens han precedit i que han contribuït a què el Gràcia pugui celebrar els seus 91 anys el 2013.

Agraïm al senyor Avilés la seva amabilitat al cedir-nos-les i li assegurem que vetllarem per elles.

Maria Dolors Làzaro i Palau



(Fotografies ampliades a la contraportada, pag. 2)

## Assemblea de la secció cultural el dijous 15 de novembre 2012

Aquesta secció va celebrar la seva assemblea anual en la qual es va detallar tot el que s'havia fet des del gener fins el desembre d'enguany. Remarquem:

L'assistència als Prats de Rei a la missa Occitana i a la vegada a la Manresana el passí d'un vídeo sobre la guerra de Felip V en aquell lloc el 1711 (Guerra de Successió).

També vam aconseguir que el Districte restituis a la Plaça de Lesseps el Monument a Pompeu Fabra que originàriament havíem instal·lat els excursionistes el 1986.

Assistència i col·laboració a Motserat el dia d'homenatge a la Flama de la Llengua Catalana, organitzada també fa 4 anys pel nostre club, que llavors la va recollir a Prada de Conflent i va obtenir una bona participació per part dels nostres socis.



Assistència a la Comissió de Cultura del Districte de Gràcia.

Junt amb altres clubs, organitzem cada any el mes de març una trobada a Vil·la Joana, lloc de la mort del poeta mossèn Cinto Verdager. S'hi fan una sèrie d'actes, s'ofereix un ram de llorer, es fa una lectura de poemes i s'entrega un llibret commemoratiu.

Participació a la Revolta de les Quintes a la plaça de la Vila de Gràcia on un centenar de graciencs vestits del 1860 rememoren aquells fets que van provocar el llençament pel balcó de l'Ajuntament de tota la informació oficial i a la intenció de llençar-hi també al seu alcalde. La intenció era esborrar la llista dels nois graciencs que haurien de marxar cap a Cuba. És un fet històric que es repeteix cada any amb col·laboració dels Trabucaires de Gràcia.

Organització d'una parada per la Fira del llibre de Sant Jordi a la Rambla Catalunya.

Assistència a les festes càtars a Montsegur. Durant dos dies es recorda aquells càtars que van perdre la vida per la seva religió i creences.

Visita comentada al Museu Arqueològic de Barcelona sobre la trobada feta a Àustria de l'home del gel, l'Otzi, organitzada conjuntament amb la Secció d'Acampada.

Assistència al Consell Consultiu del Consorci del Collserola. El tema més important: els porcs senglars i el problema que originen.



Pujada anual al Port de Salau (2.200 metres) on es fa una trobada amb occitans de l'altre banda dels Pirineus. Des de fa uns cinc anys pugem amb nosaltres els Trabucaires de Gràcia per rendir honors a les dues vessants pirinenques. Col·laborem amb el CAOC (Centre Agermanament Occitano-Català).

Assistència al Ple del Districte de Gràcia.

Junt amb el Grup Independent 1850 de Gràcia varem assistir a l'homenatge al cementiri de la Bonanova del nostre recordat soci honorari Albert Musons, iniciador de moltes de les activitats culturals i de lleure que estan en actiu a Gràcia.

Col·laboració amb l'IPECC (Institut per la Projecció Exterior de la Cultura Catalana). Cada any aquesta associació convida a deu persones vingudes de tot el món per la seva tasca cap a la llengua catalana. Enguany van ser



acompanyades al Parlament, a Montserrat, a l'homenatge a Batista i Roca i a la visita a la Generalitat de Catalunya. Són vint-i-quatre anys que s'organitzen aquestes jornades que acaben amb l'entrega a cadascun d'ells d'una placa commemorativa.

Va seguir l'acte amb un resum dels projectes que tenim pendents de fer, així com l'exposició de l'estat de comptes de la secció i precs i preguntes.

Una vegada acabada l'assemblea, l'encara presidenta va demanar als assistents un relleu, i va ser escollida immediatament Irene Morrús, que va acceptar.

He estat molts anys al davant de la secció cultural, amb ganes i molta il·lusió i dono gràcies a la Irene per la seva acceptació a qui ofereixo des d'aquí, tota l'ajuda que necessiti.

**Dolors Làzaro i Palau**







## MUNTANYA



### VIU EL 25 ANIVERSARI DEL CURS DE MEDICINA I SOCORS DE MUNTANYA

Avui dia, amb la tecnologia que hi ha, és molt fàcil trucar als serveis de socors de muntanya quan passa res greu; hi ha moltíssims aparells que poden enviar una senyal de socors des del lloc més remot de la terra perquè ens vinguin a socórrer. Però què podem fer mentre esperem que arribi l'auxili des d'una platja de l'illa de Baffin? O què fem amb un ferit durant tres hores dins l'aigua freda del Mascún? I si la persona es dessagna? La posició del ferit és la correcta? Aguantarà la persona que necessita auxili en un lloc tant exposat?, com el podem moure? Si hi ha una allau, ens esperem a l'arribada de socors o actuem? Sabem immobilitzar una extremitat o deixem al ferit amb l'extremitat penjant fins que perdi el coneixement? Improvisar un bivac amb condicions? És malària o una grip? Diarrees, cremades, picades, infeccions, congelacions, etc. són coses que ens podem trobar i ens trobem a la muntanya. La nostra obligació no és saber que el 112 ens pot socórrer, sinó saber què hem de fer mentre l'ajuda no arriba i com actuar de la millor manera en cadascun dels casos.

Quan totes aquestes tecnologies no eren al nostre abast, el rescats es feien a peu, sense mitjans aeris i amb l'ajut de voluntaris, bombers, Guàrdia Civil i militars.



Uns amb més experiència, altres amb no tanta, molts cops el ferit era traslladat a les espatlles, amb lliteres improvisades, cavalls, mules si es donava el cas... eren els mitjans d'una època no molt llunyana, mitjans que avui dia encara podem trobar a molts llocs del planeta, fins i tot llocs propers a casa nostra on arribarà el nostre senyal de socors, però no l'helicòpter.



Amb el pas dels anys i l'evolució dels esports de muntanya, les ascensions van augmentar tant en nombre de persones com en dificultat; cada cop eren més compromeses i els rescats més complexos.

Per aquesta raó l'any 1984 la Guardia Civil crea el "Grupo de Rescate e Intervención en Montaña" (els GREIM i EREIM). Aquests grups originàriament eren coneguts com els Grups Rurals Especials d'Intervenció de Muntanya.



A Catalunya es crea l'any 1980 la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments. L'any 1984 es crea el Grup de Rescat de Muntanya i l'any 1997 la unió d'aquest amb el Grup de Rescat de Salvament Subaquàtic va donar lloc al nom dels GRAE (Grup de Recolzament d'Actuacions Especials).

Durant més de 30 anys i fins a dia d'avui, totes aquestes persones voluntàries i professionals han ajudat a socórrer centenars de persones en els llocs més remots de la nostra geografia, però tot i l'evolució dels cossos professionals de rescat, hi havia un buit, la formació als muntanyencs, que l'administració no podia o no tenia prou recursos per poder omplir.

L'any 1987, el Centre Excursionista de Catalunya, el Club Excursionista de Gràcia i la Unió Excursionista de Catalunya de Barcelona decideixen omplir aquest buit amb la idea de crear un curs prou ampli, on es tractessin els temes més adients sobre seguretat, prevenció i actuació en cas d'accident a la muntanya.

enguany celebrem que fa 25 anys que e Pere Rodés (infermer, antropòleg, muntanyenc i un especialista en el coneixement de les allaus) i Xavier Beltran (Cirurgia vascular i alpinista) van crear i coordinar el CURS DE MEDICINA I SOCORS DE MUNTANYA.

Durant tot aquest temps centenars d'alumnes i més de quaranta col·laboradors voluntaris hem participat donant vida, formació, actualitzant i modernitzant el curs a mesura que els esports de muntanya, els materials i els reptes també han anat evolucionant.

Un curs que arriba als 25 anys, en el que any rere any comptem amb la presència de trenta alumnes, vint-idos especialistes sanitaris, a més de bombers, pilots d'helicòpter, tècnics de muntanya, geògrafs... i la presència dels seus impulsors, en Pere, en Xavier, l'Emili, la Neus..... diu molt del curs; no és un curs qualsevol, senzillament és el Curs de Medicina i Socors de Muntanya, on enguany ens agradaria de nou compartir amb tu, els nostres coneixements.

T'esperem al CURS DE MEDICINA I SOCORS DE MUNTANYA, l'any del 25 aniversari!

**Ernest Arciniega**  
Equip coordinador CMSM

(Els socis del Club que vulguin fer el curs i portin més d'un any d'antiguitat com a socis, gaudiran d'una bonificació de 30 euros)



## ANTONI TORRAS I GÓMEZ

Demano disculpes per començar parlant en primera persona, però crec que és important contextualitzar l'escrit que ara començo per aquestes XIX jornades de literatura excursionista de la UEC que van començar amb el nostre comú amic Jaume de Ramon.

L'escrit el vaig iniciar a primers d'agost a casa meva i al llarg d'aquestes vacances, el vaig anar adaptant en funció del que considerava adient no a la personalitat que ens ocupa, ja que crec que fer referència a persones amb les quals no has conviscut o compartit experiències o aficions és un greu error i parlar o escriure sobre textos de tercers, encara mes gran perquè la distància és encara més gran i per tant vaig prendre la determinació de parlar del seu context excursionista i el perquè considero positiva la seva aportació.

La nostra activitat com tothom sap neix a final de segle XIX en plena època del Romanticisme, però també coincideix amb plena ebullició científica així doncs, l'increment de l'interès per descobrir noves fites, espais, el desenvolupament poètic, musical, etc. va tenir una gran influència en molts dels nostres grans excursionistes fins pràcticament finals del segle XX. Així personatges com mossèn Cinto Verdager, mossèn Jaume Oliveres, Pompeu Fabra, etc. demostren que la seva capacitat els permetia tenir una visió prou ampla del món excursionista i de la societat, atès que les activitats en l'àmbit esportiu, literari, poètic etc. conflueixen en una eclèctica aportació en tots els camps de l'excursionisme, i que indubtablement van influir de manera molt rellevant en posteriors generacions de personalitats del món excursionista com queda palès al llarg dels reculls de les XIX edicions de les Jornades de Literatura Excursionista.

Començava l'introducció, explicant l'inici de l'escrit a Barcelona, però per un imprevist durant el cap de setmana del 16 de setembre vaig desplaçar-me a Burgos fet que suposava estar-me fins a la setmana del 1 d'octubre fora de casa. Malauradament les presses van implicar que l'escrit iniciat es quedés en l'ordenador de sobretaula i per tant aquest fet volia dir començar de nou l'escrit, si volia complir amb les dates compromeses i per tant aquí sóc a data del 23 de setembre desenvolupant l'escrit d'enguany i desitjant que no us sigui gaire empallegós.

Tornant al tema inicial, la cultura excursionista sempre ha estat desenvolupada a través de membres del món de les entitats i malauradament les especialitzacions i tecnificacions en segons quins casos han fet perdre aquesta visió ampla del nostre patrimoni excursionista,



perquè no es tractava únicament de desenvolupar les activitats, sinó també d'escriure i descriure les nostres inquietuds, els nostres coneixements, les nostres millores per traslladar-ho a les noves generacions de forma pedagògica. Així l'escultisme, el cant coral, les tertúlies sobre problemàtiques socials, etc. eren una assignatura no reglada del món excursionista i de les quals el nostre amic Antoni Torres era un referent en la seva difusió.

Aquesta forma d'entendre i difondre l'excursionisme ha modificat el seu tarannà, ja que l'esperit de promoure aquesta filosofia a totes les entitats ha pres una deriva on la dispersió té més pes que la unificació de criteris i òbviament no serà jo, qui valori si això és bo o dolent, el que si que vull deixar constància és que el gran interès que sempre he posat en el desenvolupament d'un congrés de l'excursionisme Català, ha estat el de recollir i definir el futur del nostre esport tant en el seu vessant cultural com esportiu.

Per tant, tornaré a fer referència al darrer congrés que es va celebrar a Reus, va permetre definir un camí prou clar de quines eren les fites més importants de l'excursionisme català i va quedar reforçat amb la idea que es tractava de l'esport nacional de Catalunya.

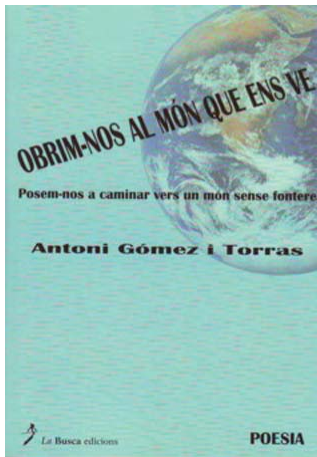
Avui ens trobem que la societat ha evolucionat cap a formes de vida molt actives i gràcies als mitjans de comunicació i xarxes socials, les especialitats en els esports de natura s'han multiplicat de forma quasi exponencial tan en especialitats com en practicants.

Avui en qualsevol refugi de muntanya podem trobar tota mena d'usuaris, com famílies que els agrada la natura, alpinistes clàssics que desenvolupen travesses de refugi en refugi amb ascensions entremig, corredors de resistència que es marquen fites de gran dificultat, però també amb les especialitats de l'època de l'any amb curses de raquetes, de ciclisme de muntanya, d'esquí, etc. sense saber del tot que els motiva la seva activitat. O igual sí que ho saben a través dels canals multimèdia que dia a dia envaeixen les nostres llars!

Els club excursionistes que van estar pioners o el bressol de moltes especialitats, observen com els esportistes es distancien de la seva filosofia inicial de la formació a través de l'intercanvi d'experiència amb altres alpinistes, la competició amb un mateix, el foment de la cultura del país, coneixement a través del caminar per pobles, coneixement de les muntanyes, etc. Ara, els nous esportistes tenen com a referent el nostre món excursionista? Obviament tinc la meua opinió, però es tracta que entre tots fem un





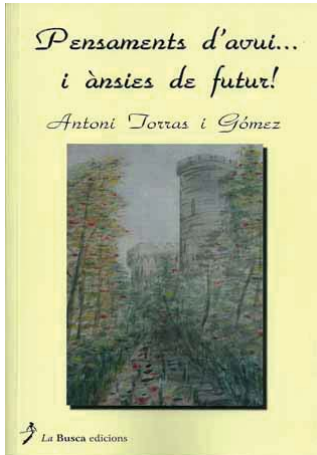


diagnòstic objectiu i clar, per tal de proposar les millores a desenvolupar per tal que els nous esportistes i noves especialitats siguin reconduïdes a través del món excursionista i les seves entitats aglutinades a través de la FEEC.

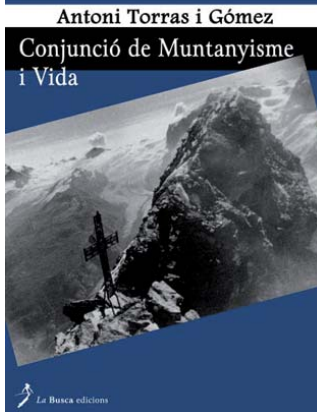
Segurament Antoni Torres es faria la següent qüestió: El món excursionista té una visió clara i exacta del seu futur?

Els esports d'aventura són una oportunitat perduda?, les competicions d'escalada, d'esquí, de travesses de resistència, el vessant formatiu i cultural són un patrimoni que podem aprofitar?.

Hem d'anar pas a pas! Les estructures organitzatives internes dels clubs estan adaptades als nous requeriments de valoració de la societat i els seus individus?, tenir clar que som entitats de serveis per als socis i així fidelitzar-los, i fidelitzar vol dir aportar el millor nostre per fer que els joves i nouvinguts s'integrin en condicions?, també per als nous simpatitzants perquè finalment acabin implicats amb l'entitat?, som coneixedors de la logística per tal de coordinar esforços de les seccions i rendibilitzar les activitats que organitzen? La gran oportunitat que representa la formació en la societat i aquells que volen conèixer



Antoni Torres i Gómez



els esports d'aventura, com diuen avui en dia, el coneixement dels nous canals de comunicació i xarxes, a part també dels habituals butlletins, revistes i per suposat la capacitat de apropar-se als grans mitjans multimèdia (ràdio, premsa, i sobre tot televisió) per tal de ser en primera línia amb propostes del nostre patrimoni? Un altre aspecte important és la planificació, la definició d'objectius assolibles, la recerca de companys de viatge per tal que l'esport sigui atractiu per a la societat.

Aspectes de desenvolupament patrimonial són vitals com per exemple inversió en refugis, noves seves etc., impliquen riscos que són habituals en el món empresarial però no quan es tracta de projectes d'àmbit amateur. Però hem de ressaltar que a diferència d'altres esports en què les institucions inverteixen grans capitals en pavellons, grans camps de futbol, terrenys poliesportius, el nostre esport que utilitza la natura amb una consciència de defensa del medi, d'assolir objectius a través de l'esport, poques

vegades ha rebut inversions per augmentar la nostra presència.

Perquè no tenim un pla de muntanya que permeti una explotació de la natura de forma coherent i evitar una evolució negativa, com avui en dia es dona en el turisme de platja.



Dins de la formació perquè no tenim una normativa que permeti a l'escola de muntanya de la nostra federació i les de les entitats, tenir un reconeixement oficial i així tenir reglat els nivells formatius del nostre esport?

Els aspectes culturals també són un patrimoni a ressaltar, activitats com la Flama de la Llengua, les trobades de corals de muntanya, la fira del llibre de muntanya, els cicles de pel·lícules de muntanya, les conferències dels nostres esportistes, com aprofitem les expedicions per difondre els valors de l'esforç i òbviament "Les jornades de Cultura Excursionista de la UEC".

Un tema molt especial com les travesses de resistència que donen prou notorietat i serveix per guanyar un espai en els mitjans i també l'interès dels esportistes d'altres àmbits.

França disposa de diversos canals de televisió on es difonen la majoria d'activitats que es duen a terme en els seus espais i la resultant és que les grans marques i productes per a la natura inverteixen en competicions i esportistes i s'aconsegueix augmentar el nombre de practicants i per tant l'economia de l'esport de muntanya representa la segona línia d'ingressos per turisme d'esports de natura.

Quines són les línies que hem de definir, quines les fites, quins dirigents s'han de fer càrrec d'aquesta nova situació.

És important que tot el món excursionista exposi els seus criteris, les seves experiències i la seva visió de sortida per tal d'establir les noves regles de treball, que ens permetin competir en un món que cada vegada serà més competitiu i on les ofertes lúdiques a preus més econòmics ens obligaran a augmentar l'enginy per tal de guanyar la nostra posició en un futur que se'ns està escapant.

Aportem entre tots la nostra experiència, la nostra visió i ajudarem a una part important de la nostra cultura com a poble.

Un cop acabat l'escrit, no sé si Antoni Torres hi estaria d'acord, el que és cert és que la meua voluntat ha estat i és d'enriquir de forma modesta, la seva gran aportació.

Gràcies Senyor Torres per la vostra tasca i a vosaltres, per la vostra paciència.

**Francesc Sanahuja i Toledano**



## SENDERISME



### NATURTRESC A LA RIERA DE SORREIGS

A l'hora de preparar una caminada del cicle Naturtresp, cal atènyer-se a unes limitacions que cada any que passa costa més de satisfer: distància de Barcelona no superior a 100 quilòmetres, recorregut de 10 o 12 quilòmetres, desnivell molt moderat sobretot de pujada, una cafeteria de carretera amb cabuda i servei per a cent vint persones, un lloc prop del final de la caminada adequat per dinar de motxilla tots els participants, que no tingui cap punt que comporti un risc, que passi per llocs bonics i, si no em deixo res més, que no s'hagi fet durant les cent vint excursions anteriors. I per reblar el clau, si una sortida té un però, hom no recorda que va ser a la sortida a tal lloc, sinó que va ser a la sortida d'"el Gràcia".



Disposats una vegada més a assumir aquests condicionants, per enguany, vam preparar un itinerari entre els pobles de Sobremunt i Santa Cecília de Voltregà, amb l'atractiu principal de resseguir el curs de la riera de Sorreigs.

La nostra excursió va ser el passat diumenge 7 d'octubre. Vam triar un recorregut d'11,7 km, amb un desnivell de +50 i -350 m, i una durada

efectiva de 3.30 h. Hi van assistir cent vint participants que van omplir els dos autocars, i ens consta que van restar més de vint persones sense possibilitat de plaça. Va discórrer a satisfacció dels assistents i sense incidències fins prop del final, quan una relliscada fortuïta d'una participant en un camí ample i sense dificultat, li va comportar una ruptura a la base del peroné dret, per la qual cosa va caldre requerir els serveis d'emergències.

Amb aquesta tria hem volgut reivindicar un interessant recorregut per l'Espai d'Interès Natural de Sorreigs, el qual ha aconseguit refer-se després d'anys d'haver-se utilitzat el seu cabal per al rentat i blanqueig dels teixits i filats de la fàbrica tèxtil Puigneró, i per abocar-lo de nou aigües avall carregat de detergents i altres productes químics altament nocius. Com ja es deu recordar, aquest cas va motivar la primera i significativa sentència condemnatòria que el Tribunal Suprem va emetre el 1997



Pas de Riera. Fotografia de M.Arnau

per delictes ecològics al fins aleshores lloret Puigneró, i que conclou amb la frase: "El respecte al medi ambient ja no és una opció, sinó una condició per a la supervivència"

Aquesta caminada, doncs, ha estat una bona oportunitat de millorar el coneixement d'aquest entorn. Atès que no és un recorregut circular, i té un escàs transport públic per accedir-hi, cal que el món excursionista ajudi a posar en relleu el seu valor després de quinze anys des de la seva recuperació. Hom hi podrà trobar bells masos, molins, rescloses, nombrosos passos de riera a gual o amb pilons, un embassament que s'està recuperant com a hàbitat faunístic i botànic, i el llegendari Gorg Negre. Per això, recentment s'ha millorat la senyalització i el marcatge del PR-C 46 que hi transcorre.



Els nostres guies. Fotografia de J.Heredia

Cinc membres del Grup de Senders vam fer la preparació i el guiatge de la sortida. Pel seu bon funcionament, es procura que el grup vagi seguit. Cal que el cap estigui atent a posar a les cruïlles unes pinces amb una cinta vermella, les quals seran retirades per l'equip escombra. La resta de guies es reparteixen pel mig i, tots, intercomunicats amb els radiotransmissors. També convé estar atents ja que sovint alguns marxadors tenen dificultats com a conseqüència de la poca pràctica, l'edat, calçat inadequat, no portar bastons, etc.



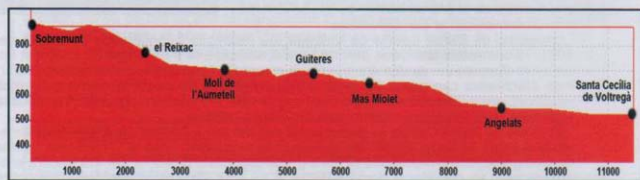
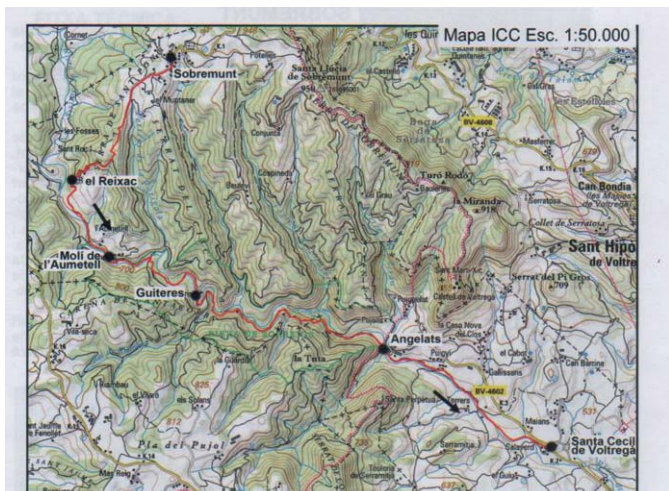


Presa de Sorreigs. Fotografia de M.Arnau

El cicle Naturtrec dóna la oportunitat de sortir d'excursió una o dues vegades al més a persones assídues també de les Barnatrec que en la seva majoria no són socis de cap entitat, i els altres ho són d'entitats que no els ofereixen aquest perfil de sortides actualment tant demanades. Els dirigents de les entitats ho hauríem de tenir en consideració si no volem que quedin engolides. Ara en molts projectes cal una massa crítica; per ajustar costos i, també, perquè la gent vol gent.

A nosaltres, ja se'ns ha demanat on farem la propera caminada, i hi estem treballant.

**Roger Lloses**



Tel. d'incidències: 616 672 173



## COL·LABORACIÓ AMB EL CENTRE HEURA

El dimarts dia 23 d'octubre, membres de la secció, varen fer una visita al Centre Obert Heura, situat a l'antiga cripta de l'església dels Josepets. La visita tenia com a finalitat fer el lliurament d'una aportació econòmica per un import de 200 euros segons allò acordat en la reunió de la junta directiva del Grup de Senders del 16 d'octubre passat.



La bona participació dels senderistes en les activitats que s'organitzen, tot i el cost ajustat de les sortides, fa que es generi un excedent. Aquest excedent, la junta té previst fer accions per revertir-lo en els propis socis: formació, equipament col·lectiu, i noves activitats. També acordà, però, destinar-ne una part a col·laborar en projectes que comportin un benefici a la societat. En conseqüència, es decidí que la tasca que aquesta entitat gràcies a tu a terme vers les persones més necessitades de la nostra societat, ens mereix una gran consideració.

Si bé la junta ja era coneixedora dels objectius i funcionament d'aquesta entitat, i ja s'havia decidit fer-hi l'aportació, va complaure acceptar la invitació dels seus responsables per visitar les instal·lacions, i veure de primera mà les diferents línies d'actuació: espais d'acollida, relació i acompanyament, serveis per ajudar a cobrir

Av. República Argentina 1-D 08023 Barcelona  
Tel. 93 217 45 49 - centreheura@gmail.com  
www.centreheura.org

**POTS COL·LABORAR AMB NOSALTRES:**

- Fes-te'n voluntari/a
- Fes-te'n soci/a
- Fes un donatiu al C.C de La Caixa: 2100 3064 36 2200237605

Tel. 93 217 45 49  
centreheura@gmail.com  
www.centreheura.org

**I jo què puc fer?**

**HI HA PERSONES QUE NOMÉS TENEN UN CARRET**

**Ferrer&Ojeda**  
Consultores en Seguros Asociados

necessitats bàsiques, i espais que facilitin la recuperació d'hàbits i habilitats personals i socials. Amb unes reduïdes però dignes instal·lacions equipades de rentadores, assecadores, dutxes, menjador, sala de jocs i d'estar, magatzem de roba i aliments, els voluntaris dediquen el seu temps i saber fer a persones immerses en els riscos de la marginació social.

Els representants d'Heura van agrair l'ajuda lliurada, així com la que ja per segon any consecutiu fa la comissió de la Travessa M-M en forma d'aliments. Finalment, es comentà estudiar la preparació d'excursions per a les persones ateses a Heura, ja que hom va considerar que serien molt ben acollides.

## SCRIBA



## CURS DE FOTOGRAFIA DIGITAL

Durant l'acte de publicació i lliurament de mencions de la 2a Mostra fotogràfica que va organitzar el Grup el 20 de desembre de 2011, Toni Vives, com a representant del jurat i en comentar detalls de les fotografies presentades, va fer esment de la millora que comportaria en moltes de les obres, si els autors coneguessin l'ús de totes les prestacions de les seves càmeres, i també, alguns aspectes bàsics de la tècnica fotogràfica. Posteriorment, durant el refrigeri de cloenda de l'acte, els participants van demostrar un viu interès perquè el comentari del jurat es materialitzés tant aviat com fos possible.

Uns pocs mesos després, el Toni concretava la iniciativa amb un programa de Curs Bàsic de Fotografia Digital, amb els següents paràmetres:

**Objectiu:** Treure millor rendiment de les càmeres, tot coneixent bé l'equip fotogràfic, saber utilitzar els controls, i aprendre a compondre. Fer pràctiques individuals segons les tècniques apreses. Tractar les imatges captades en les pràctiques, amb el "revelat" a través del programa Photoshop.

**Dates:** 5, 12 i 19 de juny de 2011

**Horari:** de 20 a 22 hores.

**Temes a tractar:** Teoria de la imatge fotogràfica, pràctiques amb la càmera, i revelat d'imatges amb Photoshop.

**Inscripcions:** A secretaria des del 15 de maig. Màxim de 20 places.



Els monitors del Curs. Autor Rosa Miró

**Material obligatori:** Càmera digital, 1 llapis de memòria, i si el participant en disposa, ordinador portàtil amb el programa Photoshop instal·lat.

**Preu:** 15 euros

**Equip docent:** Manel Arnau, Felip Cabrera, Robert Riu i Toni Vives.

**Programa teòric:** Presentació del programa i el professorat. Tipus de càmeres. Imatge digital. Òptiques. Enfocament. Diafragma. Obturador. Profunditat de camp. Definició. ISO. Càlcul de l'exposició. Mesurament de la llum. Composició. Píxel. RGB. Escala de grisos. CCD. Tractament digital de la imatge: Photoshop i les seves eines, capes, retocs. Formats per guardar imatges.

Finalment hi van participar vint-i-dos socis inscrits, disset dels quals eren del Grup de Senders. El darrer dia del curs es va fer el lliurament d'acreditacions de participació i aprofitament als cursetistes, i també es lliura un obsequi als monitors per la seva desinteressada contribució en dedicació i coneixements. I, tot seguit, se serví un aperitiu de cloenda, en el qual es va expressar la seva satisfacció pels resultats obtinguts, i va demanar a l'organització que es fessin més sortides pràctiques.

SCRIBA



**AGÈNCIA  
DE VIATGES**





## CASTELL DE LOARRE, EL PUCHILIBRO Y LOS MALLOS DE RIGLOS SORTIDA DE SENDERS, 10-11 DE NOVEMBRE 2012

Per fi arribava la primera sortida de dos dies del grup de senders, i la zona prometia, però la meteo no gaire, per variar... Amb l'agenda atapeïda d'activitats, vam sortir el dissabte a les 7 del matí de Barcelona, amb l'autocar ben ple, com ja va sent habitual. La primera parada, per esmorzar, en aquella "fantàstica" àrea de servei amb una oferta superoriginal de "bocata del currante" per 4,95 euros, "con cebolla o con queso"! És un lloc ben peculiar amb una fauna ben peculiar també, però com que som gent de bon conformar i ens adaptem a tot, amb un cafetonet amb llet i una pasteta ja estem satisfets. Ja tips, vam tornar cap a l'autocar per anar directament al castell de Loarre. Com que ja entràvem a la província de Huesca, ens van posar una pel·li a l'autocar per distreure'ns. Com sempre, a la part del darrere ens vam quedar a mitges perquè a cada sotrac de la carretera, la imatge desapareixia i havíem de demanar a algun bon samarità que anés donant copets a la tele per recuperar-la. En fi, que entre sotrac i sotrac i rialla i rialla, vam arribar al castell de Loarre sobre les 11:30 h.



Primer, ens van passar un curt audiovisual en "pla casolà" sobre la història del castell: va ser construït a finals del segle XI sota les ordres del Rei Sancho III d'Aragó sobre les restes d'una antiga fortalesa romana com a punt estratègic per a la Reconquesta de les terres dels voltants a la invasió mora. Més tard, va ser ampliat pel rei Sancho Ramirez I que és ja com el coneixem i que va deixar de ser castell per albergar una comunitat de monjos. Al seu interior, es troba l'església de Santa Maria, d'estil romànic llombard. Després, es van construir les muralles i la població de Loarre es va refugiar dins el castell. Sobre el segle XV, el castell va ser abandonat i el poble traslladat al seu emplaçament actual. Ha estat sotmès a restauració i s'hi han rodat sèries i pel·lis com: "El Comte Arnau" o "El reino de los cielos".

I després de la introducció cultural, vam anar a visitar el castell, perdent-nos per les seves laberíntiques estances, buscant el passadís secret que no vam trobar, pujant a la Torre de l'Homenatge i la Torre de la Reina, vam veure també el vàter medieval amb la conseqüent pregunta entre les noies de: "està net?" i "hi ha paper?"; fent conyes a les finestres i balcons cridant al príncep que no apareixerà, evidentment... I entre córrer cap aquí i foto cap allà, va arribar l'hora de dinar. A la zona de picnic als afores del castell, ens

vam repartir entre les taules de fusta, mentre anàvem controlant el cel ja que havíem sortit de Barcelona sota l'amenaça de pluja.



I ja dinats, amb les botes posades i els bastons preparats, la següent fita era assolir el cim del Puchilibro o Pusilibro, de 1.596 m. PR circular que surt del mateix castell. El primer tram, transcorre plàcidament per un bosc, on molts van aprofitar per buscar bolets (jo vaig veure algun exemplar de "boletus desconuguidensis"...). Un cop passat el bosc, vam arribar a una carena transversal que havíem d'anar seguint per la cresta des d'on teníem unes bones vistes del castell de Loarre i de la zona de la Hoya de Huesca. Dalt del cim, ens vam haver d'abrigar perquè feia fresqueta i vam poder comprovar que tota la zona dels Pirineus estava dins d'un mar de núvols, oh! Vam seguir el PR i sorpresa! Una altra cresteta, aquesta una mica més empinada que l'altra i que requeria una miqueta més de concentració per no fotre's de cap... I per acabar d'arreglar, algun que altre pas de desgripada de grau I o II (és broma!). I després perquè diguin que a senders només fem tonteries! Finalment, vam arribar al castell altre cop, contents, satisfets i amb ganes de més, on ens esperava l'autocar i el final de la pel·li. I vam anar cap a Riglos.

A Riglos, teníem reservades habitacions a l'alberg, habitacions primer de sis i de vuit, que es van transformar en totes de vuit i una de set... És aquell moment tant divertit d'indecisió en què tots pensem (i ara no dissimuleu...) *osti tu, amb aquell o aquella intentaré que no em toqui perquè ronca o parla per la nit...* Però com que abans ja he dit que som de bon conformar i després de tant temps, ja ens anem coneixent, ens vam repartir com vam poder a les habitacions,







que estaven tan ben aprofitades que havies de fer torns per entrar-hi. Jo, per no fer nosa, em vaig "sacrificar" per les meves companyes i vaig anar al bar a prendre una cerveseta i unes patatetes...

Després de la dutxa, ens vam repartir: uns al bar a xerrar, d'altres a passejar, altres a fer més exercici encara.... fins que va arribar l'hora de sopar.... El menú ja el sabíem: espagueti amb gambes i calamars, peix al forn amb pebrots i pastís de formatge. Bé, aquí va arribar el primer "engany" del Roger: en comptes de l'esperat pastís ens van portar el que ells van denominar sopa de iogurt ¿?, és a dir, iogurt natural... I vam pensar: "bé, segur que el pastís serà per demà dinar..." I aquí ja vaig perdre la pista de tothom: alguns van anar a dormir, altres al bar, d'altres a passejar...

L'hora de trobada pel diumenge era a partir de les 8 del matí. Però vam desbordar totalment els que atenien l'alberg perquè vam baixar tots junts i no tenien gairebé res preparat. Les llesques de pa arribaven de cinc en cinc, la llet estava freda i hi havia cua per aconseguir cafè... Però no ens preocupava perquè fins a les 9 no havíem de començar a caminar.... La volta circular als Mallos de Riglos és espectacular i a més teníem l'incentiu afegit de veure una bona colla d'escaladors pujant per les diferents vies: veiem el Malló Pisón, el Mallo Firé, el Puro... i de lluny, crec que vèiem els Mallos de Agüero. El dia va ser clar i amb sol, encara que un pèl ventós.

I com que ens vam quedar amb les ganes de seguir caminant, un grupet vam començar fer un tram del GR que porta a Loarre, sota la mirada atenta d'un bon grup de voltors que ens sobrevolaven per veure si hi havia sort i algun de nosaltres podia ser el seu dinar.... Vam arribar fins una font i vam pujar una mica més enllà, però vam girar cua perquè al pas que portàvem encara se'ns hagués ficat l'idea al cap d'arribar fins a Loarre. I un cop a taula, a esperar el dinar arròs amb la mateixa salsa dels espaguetis de la nit anterior, pollastre amb patates al forn (les patates si que estaven bones...) i ... oh! segon engany del Roger... Ens vam quedar sense pastís de formatge i en substitució, ens van portar taronja amb xocolata desfeta... I ja només quedava tornar cap a Barcelona. Per fer la migdiada, ens van posar una pel·li del George Clooney, que no vam acabar de veure ja que quan vam entrar a Catalunya, puf!, va marxar la imatge.... i es va fer l'habitual sorteig a l'autocar.

Com sempre, felicitar als organitzadors de senders per la paciència, el bon humor i les ganes que tenen per continuar preparant excursions i sortides, per conèixer molts racons que ens envolten.

**Elisabet Figuera Abadal**



**GEDE**



## **Monogràfic d'escalada artificial**

**–El poder del metal–**

Gairebé tothom que escala alguna vegada ha fet escalada artificial, encara que sigui sense saber-ho. Tots hem estat alguna vegada "hombre de A-cero", després potser algun pas amb un estrep –improvisat o no – per superar la típica panxeta montserratina... i després? que hi ha més enllà d'un A0 i un pas d'estrep?

Doncs això és el que el GEDE, de la mà de Joaquim Aymerich, va proposar en el primer de la sèrie de monogràfics proposats per a aquest any.

Les places es van omplir molt ràpidament, senyal de les ganes dels escaladors en lliure d'aprendre una disciplina més.

El dijous 18 d'octubre va tenir lloc al rocòdrom, la primera sessió. Un cop feta la presentació del material essencial en Quim ja va començar a donar les primeres lliçons de com progressar en artificial equipat; un parell estreps, un ganxo tipus *fifi* i prohibició de tocar les preses! Amb aquestes condicions, alguns ja van poder experimentar que quan la paret desploma o quan s'ha de passar el sostret del roco val la pena fer ús de la tècnica, les cames i els estreps. Aquí la ronyonada, l'esquena i els abdominals comencen a treballar de valent, i si no ho fas prou bé, amb un no-res et "petes" de braços.

Ja amb les limitacions del rocòdrom, es van començar a introduir algunes des les maniobres per l'artificial desequipat, però no avancem esdeveniments... que això es veu i es viu millor en roca. La roca en qüestió van ser les calcarenites bioclàstiques de la formació Bona (Cretaci superior) del Pilar del Segre, a Vilanova de Meià, una de les meques de l'escalada a la península. Sense fer massa cas de les previsions de pluja per aquell cap de setmana a tot el territori català, el dissabte 20, vam marxar cap a Vilanova. Total, per fer artificial es posarem en un desplom i no ens tocarà la pluja –això si no hi ha vent, anàvem pensant–

Sense voler-ho, i sense voler-ho evitar, l'inèrcia ens va portar al primer llarg d'una via desequipada. Encara, sense voler-ho, ens vam anar animant, i els alumnes més avançats es van motivar a fer uns primers passos en desequipat. La resta seguíem a peu de paret provant la ferralla, els pitons i tacs de fusta.

El que va començar com una presentació de material per artificial desequipat va convertir-se en maniobres de progressió en artificial desequipat i vam acabar equipant tot un llarg – o com a mínim mig llarg – d'una via desequipada.

Tots vam poder sentir "EL PODER DEL METALL", és a dir, la descàrrega d'energia que se sent al picar un pitó falcat amb tacs de fusta (ei, fusta de faig, que sinó el tac



s'esberla massa). Crec que no m'equivoco si dic que, els pitons – amb tota la varietat de pitons que portava el GEDE – i els tacs de fusta van ser l'estrella de dia.

Casi com si ho haguéssim fet tota la vida, vam començar a provar bongs, U's, V's plans, extraplans, curts, llargs, molt llargs i els "excaliburs" –pitons de pam o pam i mig que penetren en les fissures amb tota la força de "el poder del metal". La maniobra de provar una rosa de pitons falcats es una d'aquelles sensacions interessants:

-Ei que vaig a provar, atent!

-Ok et tinc,

-Provo! estic provant!, sembla que aguanta! Bé, el pitó es mou una mica. És normal?

-Es mou o flexa? Si flexa és normal, però no s'hauria de moure.

-Bé... no sé, flexa i es mou una mica diria. Bé, jo crec que m'està aguantant... Tiro amunt...

Alguns van arribar a fer roses de pitons falcats de fins a 3 pitons! Carai quina despesa de pitons li fots tio! Que te n'han de quedar per arribar a dalt –deia en Quim–. També hi va haver lloc per algun pas de ganxo –això pels de nivell avançat–, tricams, tascons, friends, etc. Els ploms i micropitons, els vam provar a peu de via, que no és bo aprendre les coses massa "de cop".

Bé, i un cop a la reunió –això sí, equipada amb expansions fixes– Que fem? S'ha de desequipar, és clar. En aquest moment, en Quim va treure un dels invents més sol·licitats del cap de setmana: "il caddenaccio". Bàsicament es tracta una cadena que unida al martell i el pitó amb mosquetons permet treure'ls amb una mica menys d'esforç. Per cert, l'Octavi ja té pensada una millora per fer l'inventillo més eficient i més lleuger. El procés de desequipar també va ser molt interessant, i alguns vam suar més desequipant que equipant.

En Quim també va muntar la gandula de bivac a peu de via i ens va explicar algunes de les complicades maniobres per fer nit a mitja paret. Amb tot això se'ns va fer negre nit i això afegit a la pluja i la manca de frontals, van fer la que la tornada al cotxe fos més delicada del previst.

Vam anar a fer nit a l'ermita de la Mare de Déu del Puig de Meia. Durant el sopar es va fer un sorteig, totalment legal i absolutament vinculant per que algú redactés aquest article... i vaig guanyar jo! (caram, quan em van preguntar un número del 1 al 8, en pensava que sortejaven algun regal... com a les pel·lícules del GEDE). Un gran sopar comunitari, combinat amb la festassa que hi havia muntada al costat i una recollida improvisada de bolets just abans

d'anar a dormir ens van donar les forces necessàries per continuar l'endemà.

El dia es va aixecar menys plujós, ens ho vam prendre amb calma i vam anar a practicar l'artificial equipat en una zona de forts desploms al Contrafort de la Roca dels Arcs. Un a un tots vam anar provant la progressió amb estreps en grans desploms dient-nos constantment i mentalment: "tira de cames i estreps, no de braços". En Xavi i l'Octavi van voler experimentar que significa fer una reunió penjada, havent de comparar l'espai, fent moviments dignes de kamasutra i fer remuntar un petate alhora –tot un exercici de coordinació dual. L'Octavi ens va fer un avanç de tècniques de fortuna per remuntar cordes i ens va demostrar que amb un o dos cordinos podem sortir d'algun bon marró. Finalment, en Quim, com que ja té dominat això de l'artificial es va fer un dels desploms en lliure, demostrant-nos que quan un controla del tema –i tot ve equipat– no calen estreps.

En resum, un cap de setmana d'artifo complet, un cap de setmana plujós al qual li vam treure molt de suc i un munt de coses noves que hem après.

Eloi Andreu

(Fotografies a la portada)



## Calendari de sortides i monogràfics del GEDE:

Enguany, alguns membres del GEDE ens hem animat a programar algunes sortides i monogràfics per aquest curs 2012-2013.

La idea és dinamitzar una mica més la secció, i s'han programat unes sortides col·lectives d'esportiva i d'escalada clàssica.

Aquí us enviem el calendari, i regularment trobareu al rocòdrom un llistat per a apuntar-vos a la sortida a fi de poder-nos organitzar una mica. De moment s'ha fet una sortida d'escalada esportiva a Montgrony, i estan previstes una sortida a Siurana i una altra a Riglos.

En la mateixa direcció, també s'han programat una sèrie de monogràfics per tal de formar-nos. Aquests monogràfics estan oberts a tots els socis del club i tenen places limitades.

### CALENDARI DE SORTIDES I MONOGRÀFICS G.E.D.E 2012/2013

Per anar als monogràfics cal inscripció prèvia

#### L6 Escalada Clàssica

Sortida grupal a Riglos  
ABRIL dies \_\_\_\_\_

#### L5 Esportiva

Sortida grupal a Siurana  
MARÇ dies \_\_\_\_\_

#### L4 Escalada en Gel

Monogràfic d'escalada en gel  
FEBRER dies \_\_\_\_\_

#### L3 Maniobres

Sessió de maniobres al rocòdrom  
DESEMBRE dies \_\_\_\_\_

#### L2 Esportiva

Sortida grupal a Montgrony  
NOVEMBRE dies \_\_\_\_\_

#### L1 Artificial

Monogràfic d'escalada artificial  
OCTUBRE dies 20 i 21



Anireu trobant informació al rocòdrom i al tauler informatiu del club. Animeu-vos a participar-hi!

Xavier Fabregas





## Recordant Francesc Salvador i Jordi Sans

El dia 4 d'octubre de 2012, hem rebut la trista notícia que el nostre antic company del GEDE Francesc Salvador, ha traspassat després d'una curta malaltia.

En Francesc, també conegut com "Quiku" i per alguns altres com "menja espelmes", va ser membre actiu del GEDE i en el seu ampli historial destaquen l'obertura d'alguns itineraris que han esdevingut clàssics, sobresortint la via "Salvador-Alava" del Setrill. Com enamorat de Montserrat, des de feia uns anys, era l'impulsor d'una pàgina web relacionada amb l'escalada al massís i que amb el títol de "Kpujo", ha ajudat als escaladors a tenir-los al corrent de les novetats i vies d'escalada.



L'última vegada que va venir al club, va ser com a convidat al V Cicle de pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodes.



Dissortadament al dia següent vam rebre la notícia que, Jordi Sans ens havia deixat a causa d'una ràpida malaltia, els que el conegueren sempre recordaran el seu bon caràcter i que definia molt l'espirit del GEDE de la seva època.

## EL MILLOR REGAL DESPRES D'UNA ASCENSIÓ

Hi ha casualitats que semblen fetes expressament, aquesta és la que li va succeir al nostre company "KOKI".

Ja sabem que en Koki es un personatge que li pot passar de tot, per tant és lògic que un dia d'aquest estiu va decidir anar a fer la cresta de Salenques i arribant al cim de l'Aneto va coincidir amb Patrice Bellefont que estava bivaquejant al cim amb 72 anys! i després hi va tornar a coincidir a l'aparcament de Llanos de L'Hospital.



Fins aquí podríem dir que és una cosa casual, el coincidir amb un famós pirineista, però el que és molt més casual, és el fet de portar el llibre que va escriure Patrice Bellefont al cotxe i fer-li signar, quan coincidí amb ell al pàrquing.

Realment hi ha gent que té molta sort i com em deia en el seu correu "Per a què us moriu d'enveja".

**Martí Santamaria**

*(Fotografies a la contraportada, pag. 35)*

---



Plaça del Diamant 9 • 08012 Barcelona  
 Telèfon i Fax 93 218 41 17  
<http://personal2.iddeo.es/nus>  
 e-mail: [espeleonus@eresmas.net](mailto:espeleonus@eresmas.net)

---





## CELEBRACIÓ

Aquest any es compleix el 40è aniversari de l'expedició del GEDE al Alpamayo, i per celebrar aquest esdeveniment els components de l'expedició ho van festejar amb un sopar.



l'"Himne del GEDE", i vam quedar emplaçats per a la Trobada de Veterans el mes de juny del proper any.

*(Fotografies a la contraportada, pag. 35)*

## VII Cicle de pel·lícules Josep Maria Rodes

El passat dia 27 de novembre va tenir lloc a la sala d'actes del club, la segona entrega del VII Cicle de pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodes, amb una nombrosa presència d'assistents, es reté homenatge a Bernat March, per la seva ajuda i col·laboració en la continuació d'aquest esdeveniment que ja enfila el setè any.



L'expedició del GEDE al Alpamayo va ser una fita important dins el grup ja que es va aconseguir coronar l'Alpamayo i dues primeres, una al Nevado Aliciaraju i una altra al Nevado Matasraju.

## "TROMPA" DEL GEDE

Com és costum i des de fa molts anys, el darrer dissabte del mes de novembre una colla de veterans ens reunim per celebrar "La Trompa", ara en un nou format, ja que les disposicions oficials ens cominen a no beure i no fer foc, així doncs ens apleguem pel matí al bar Anna del Bruc per posar-nos al dia i planejar algun escalada per fer xalar alguns dels participants que fa temps que no escalen.

Enguany, la zona escollida per escalar va ser la dels Graus de Collbató, on es va ascendir a unes quantes vies d'una moderada dificultat.

Després de l'exercici i amb la gana a punt, ens adreçarem al Bruc on ens esperava un succulent dinar. Amb la contenció que sempre ens ha caracteritzat als membres del GEDE i ajudats per un porró de vi, entonarem sense desafinar



Aquest any, comptem amb la col·laboració de la botiga d'esports NUS, que ens aporta els obsequis que sortegem entre els assistents.

**Martí Santamaria**



VII CICLE DE PEL·LÍCULES D'ESCALADA  
**JOSEP MARIA RODÉS**

30/10/2012  
**EL SOMNI MÉS SALVATGE**

27/11/2012  
**HOMENATGE A PATRICK EDLINGER**  
 (LA VIE AU BOUT DES DOIGTS / LA CORDEE RÊVE)

18/12/2012  
**PURA VIDA / THE RIDGE**

29/01/2013  
**ELS FANTASMES DEL K2**

26/02/2013  
**LES BELLES VACANCES / ABIMES / MOUNTAIN OF STORM**

26/03/2013  
**180° SOUTH**

30/04/2013  
**IMATGES PER LA HISTÒRIA**

28/05/2013  
**ESPECIAL DESTIVELLE**  
 (NAMELESS TOWER / DEVIL'S TOWER)

25/06/2012  
**THE CLIMB**

LLOC:  
 PASSATGE MULET, 4  
 BARCELONA 08006

HORA:  
 21:00 HORES

**Club Excursionista de Gràcia**

**esports de muntanya**



**MONTSERRAT -  
 COLLBATO**  
 Els Graus Via Somni de  
 Primavera  
 80 m 6a, V+

**1a T 30 m IV**

Tirada fàcil per agafar escalfament, anirem superant petits ressalts tot ben assegurat amb 5 parabolts.

**2a T 20 m IV**

Aquesta tirada presenta les mateixes característiques que l'anterior, fins a arribar a la reunió, on haurem de desplaçar-nos uns metres més amunt fins a una petita canal on farem la reunió 2 bis.

**3a T 30m 6a, V+**

Començarem enfilant-nos a una petita bauma, on una mica més amunt trobarem el parabolts que ens assegurarà el pas, en aquest punt comença una escalada tècnica de petits forats i de posar-hi bé els peus, a partir de la tercera xapa, la dificultat va minvant gradualment i progressant per l'esquerra de la roca fins a arribar a una anella, llavors podem seguir uns metres fins a d'alt l'agulla o bé muntar el ràpel en l'anella. Trobarem nou parabolts.

**Descens**

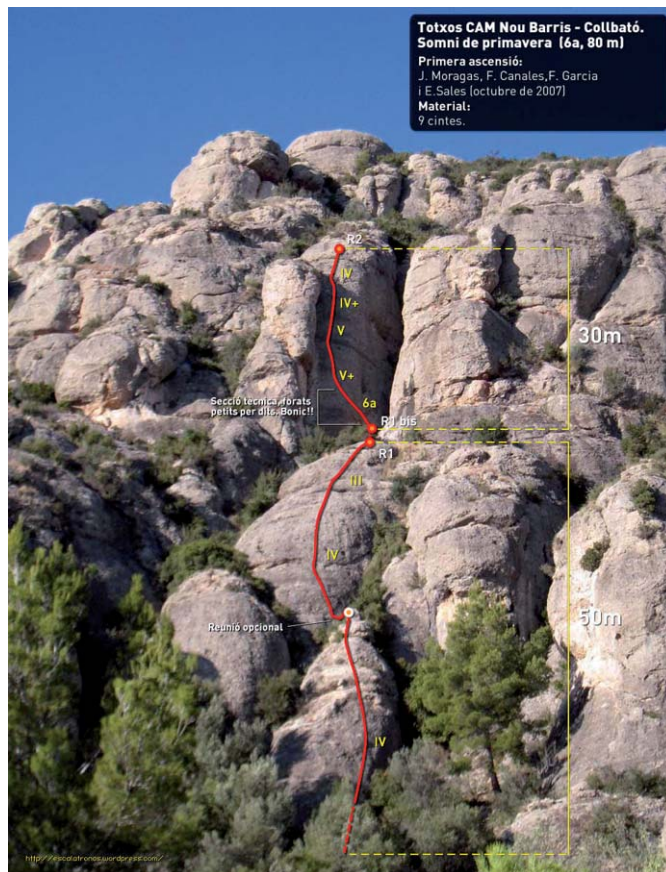
Per la mateixa via, en tres ràpels

**Accés**

Des de Collbató, anar fins al dipòsit de l'aigua i seguir el corriol amb tendència a l'esquerra i que porta al conjunt de vies.

**Descripció**

Via ràpida d'escalar per un dia rúfol, o que estiguem una mica drops o indecisos







## MONTSERRAT - XINCARRO

### El Frare Baix Via Salique-Mir

#### A0, A1, V+, V 55m

1aT V, A0, A1 25 m

Començarem per una petita fissura, i als tres metres veurem un pitó rovellat que haurem de xapar amb "carinyo", després amb tendència a la dreta i amb petites preses, continuarem fins a passar una fissura horitzontal, allà haurem de fer servir els estreps per superar un petit desplom, continuarem amb tendència a l'esquerra i que un pitó ens protegirà el pas, després amb tendència a la dreta arribarem a una incomoda reunió. Haurem trobat set assegurances.

2a T A1, V+, V 30 m

La sortida se'ns presenta amb uns passos complicats, la millor manera de resoldre'ls és treure els estreps i gràcies als pitons podrem superar aquest petit obstacle, sempre amb tendència a la dreta i amb una escalada que progressivament va perdent dificultat, passarem per sota d'una petita bauma on seguirem amb tendència a l'esquerra fins a un pitó, uns metres d'escalada fàcil ens portaran fins al cim, trobarem pel camí, cinc assegurances.

#### Descens

En dos ràpels per la cara nord-est

#### Descripció

Via clàssica que no ha sofert cap restauració, cosa que ens indica que les assegurances són les originals i que hem d'anar en compte al penjar-nos, pel que a la via és d'una magnífica lògica i d'una dificultat agradable sense passar gaires angunies.

## MONTSERRAT - LA PLANTACIÓ

### La Cara de Mico, Via escalada Virtual

#### 115 m , A-1e V

1aT 30 m A-0e, V

Sortim en direcció cap a l'esquerra, amb un pas una mica fort que ens agafa freds i en una zona obaga i fangosa. Un cop passat el primer pas de V, empalmarem uns passos d'A0 fins a aixecar-nos una mica i en direcció cap a l'esquerra, a poc a poc va disminuint la dificultat fins arribar a la reunió.

2aT 25 m IV

Tirada de dificultat moderada on podrem fruit de l'escalada i del magnífic espectacle que ens regala la zona de la Plantació, de mica en mica anirem progressant fins que uns metres abans d'arribar a la reunió, girarem a la dreta per situar-nos al costat d'un arbre on farem la reunió.

3aT 25 m V

Iniciarem l'escalada per un placa molt dreta i d'una magnífica qualitat, si no estigués tant assegurada la dificultat seria molt més gran, gradualment va disminuint fins a arribar a la reunió.

4aT 30 m A-1e, IV+

Sortirem cap a la dreta, per trobar un díedre que anirem superant, fins que les xapes ens indiquin que hem d'enlairar-nos a un petit mur per arribar al llom de la roca, llavors seguirem per terreny més fàcil fins a arribar al peu d'una bola, llà podem triar entre sortir per la dreta i agafar l'última tirada de la via Terestel, o fer un pas d'A-1e una mica atlètic i continuar per un díedre, que ja és més fàcil i que ens portarà fins al cim.

#### Descens

Un petit ràpel per la cara nord, ens portarà fins a un collet i després seguirem un corriol que ens durà fins al camí dels Gorros.



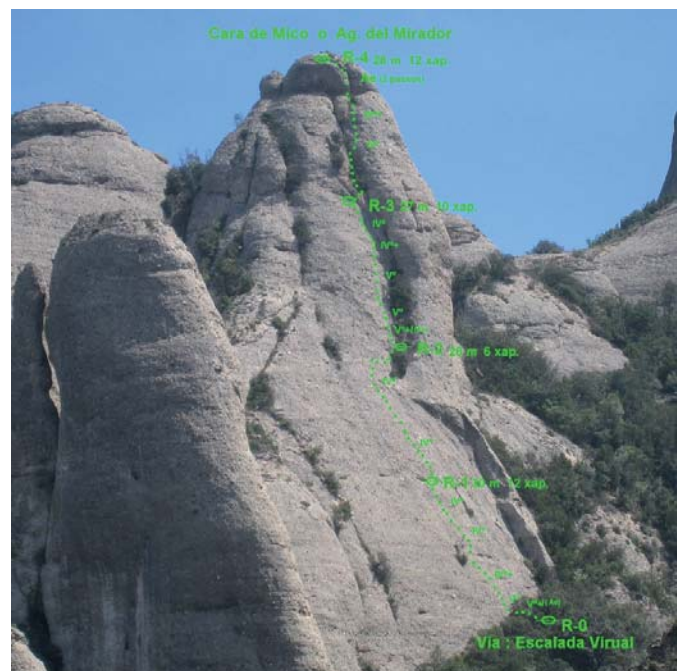
#### Accés

Accedir fins al camí dels Gorros, llavors prendrem el camí de baixada fins al Sentinella, a la seva alçada, trobarem una fita de pedres i agafarem el camí de l'esquerra que porta fins al peu de l'agulla

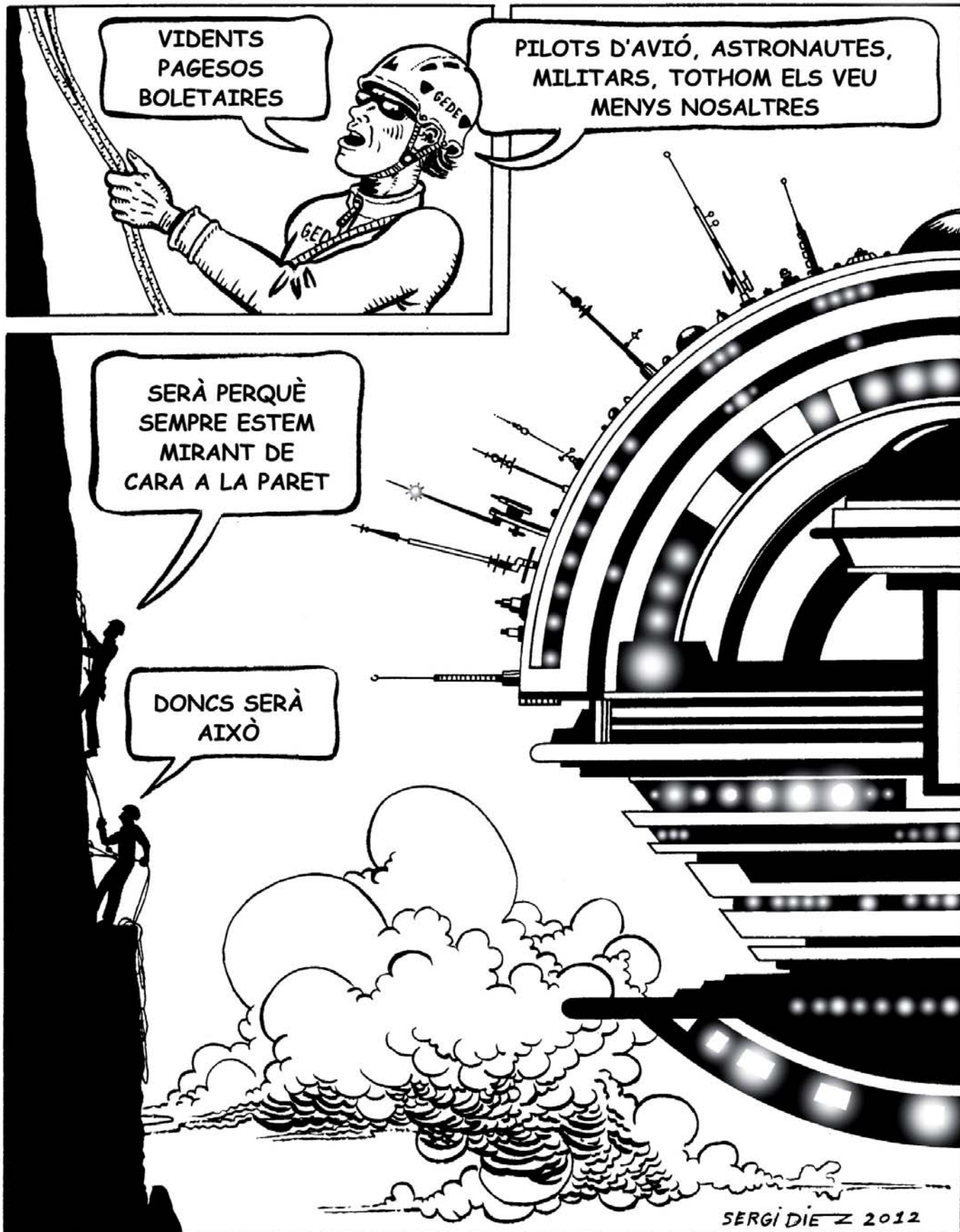
#### Descripció

Aquesta és una bona via, de dificultat moderada gràcies a les abundants assegurances que posa l'amic Guillem Arias, la via no té pèrdua, ja que totes les peces estan pintades de color groc.

Martí Santamaría



# TROBADES EN LA TERCERA FASE





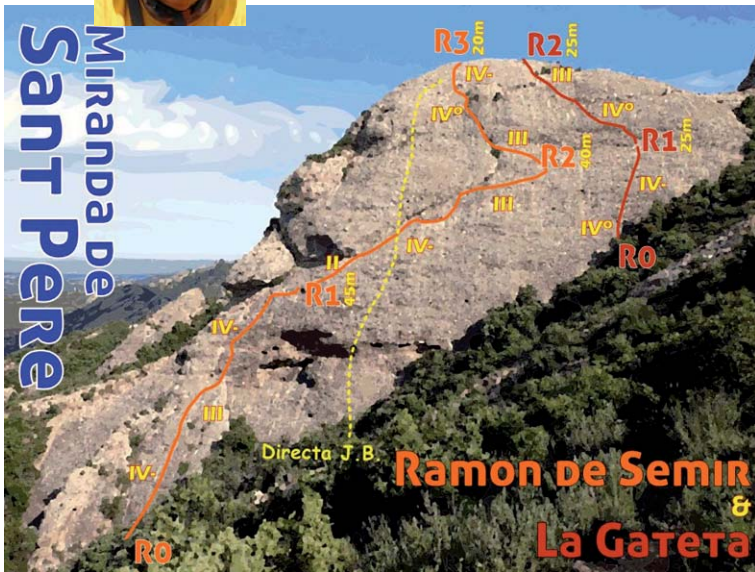






## En Manel Guasch Recomana

Miranda de  
Sant Pere



# GIE



## EI GIE I LES GROTTES

Aquesta vegada el GIE ha traspassat fronteres, bé, la frontera per ser més exactes, que tampoc hem anat tant lluny. La sortida va venir promoguda, des de mesos enrere, per la infiltrada francesa del GIE, l'Emmanuelle Cancet, la Manue.

Aprofitant que teníem allotjament gratuït a la zona, el cap de setmana del 29-30 de setembre vam anar a França, concretament a Jumet, a la vall d'Aure, a la descoberta d'algunes de les cavitats més interessants d'aquesta vall i de la zona coneguda com Baronnies.

Prèviament la Manue havia utilitzat les seves capacitats internacionals per obtenir informació privilegiada d'alguns dels clubs d'espeleologia de la zona. D'entre una dotzena de possibilitats finalment, entre tots, vam decidir-nos per La Grotte du Diable Rouge (-37 m cota, 255 m desenv.) a Banios, les Baronnies i per la Grotte des Escargots (-58 m cota, 503 m desenv.) a Ilhet, Vallè d'Aure.

El dissabte 29 va resultar ser un dia plujós, però poc ens importa, ja que anem a fer un avenc i dins sempre hi fa bo, oi? D'altra banda, si la regió de Baronnies és tant verda i bonica es perquè no pateixen precisament de sequera.

La descripció de l'aproximació a l'avenc semblava prou clara, del poble de Banios a la granja de "La Coume" i d'aquí aproximació de 5 min vall avall. Però ja sabem que a l'hora de la veritat, sobre el terreny, sovint la principal dificultat està a trobar la boca de la cavitat. Però tranquils, aquesta vegada anàvem preparats, la infiltració de la Manue havia donat els seus fruits... teníem coordenades GPS!

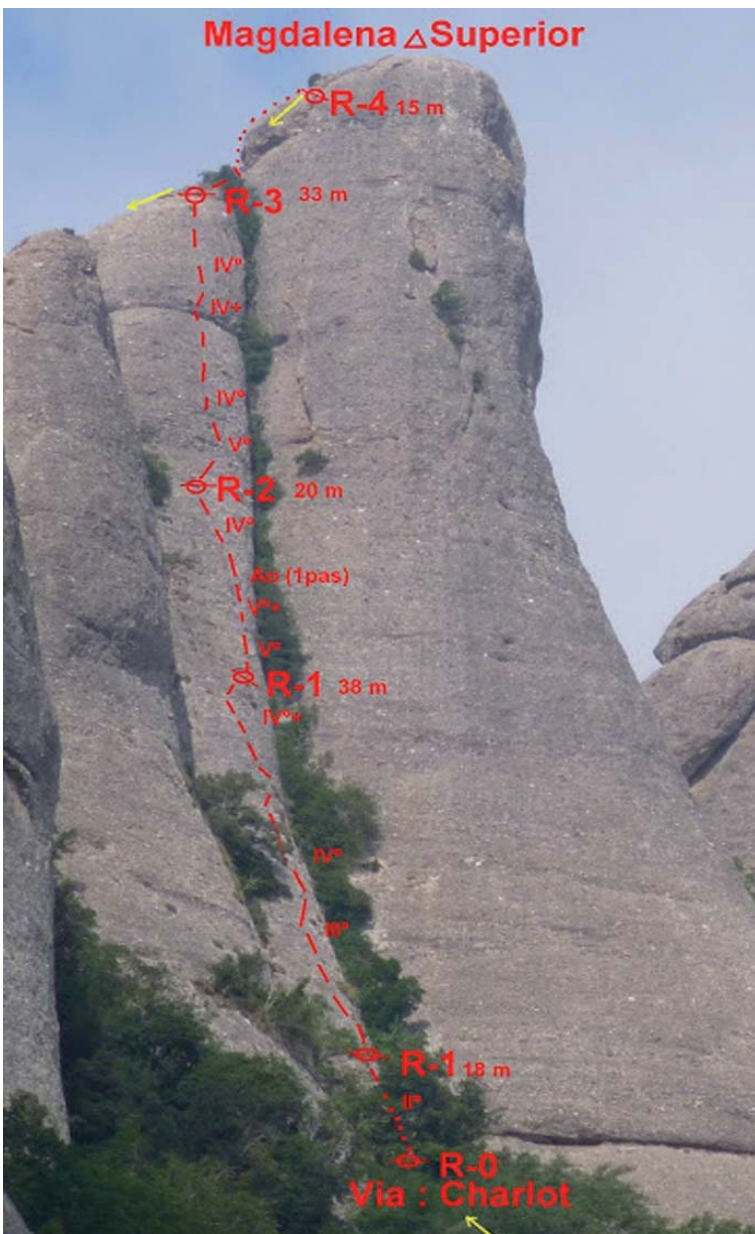
*Sí, però quin es el datum, va preguntar-nos Xavier París...*

*Oups! Vaig fer jo... Bé, anem tirant a veure que trobem, vam dir-nos entre tots.*

Després de travessar alguns camps i saltar algun fil electrificat vam acabar arribant a la boca de l'avenc. Boca que vam trobar gràcies a què en Javi va anar a fer un riuet uns metres més avall de l'entrada que creiem correcta.

L'entrada de la Grotte du Diable Rouge no és massa espectacular, una rampa descendent enmig de blocs, a mig talús d'un bosc força humit. La principal atracció d'aquesta cavitat són els passamans penjats que hi ha en un dels nivells inferiors. Per superar l'obstacle, normalment hi ha un passamans instal·lat en fix, sinó s'ha de passar amb oposició amb l'únic risc d'una bona remullada ja que sota del passamans la galeria està inundada.

Un cop arribem al primer pou, ens trobem amb la sorpresa que ja està instal·lat! Caram que enrotllats i confiats aquests francesos, deixen les cavitats equipades per al goig del personal visitant... bé seguim avançant. Arribats al segon pou, aquest també està instal·lat. De sobte, més avall, ens sembla sentir uns sorolls, semblen paraules rares, com molt guturals o nasals... i rialles... Baixem el pou, arribem al passamà de la galeria inundada i





comencem a entendre que passa. Hi ha un grup de francesos que han entrat abans que nosaltres.

Un cop a la sala final –sort que és una sala força gran perquè potser érem una quinzena– compartim alguns comentaris amb el grup de francesos que ja estaven degustant unes cigarretes manufacturades, paté i una ampolla de vi negre, com no.

La sortida, igual que l'entrada, va ser força ràpida ja que no havíem de desinstal·lar res de res. En canvi, la tornada al cotxe es va fer una mica més llarga perquè vam anar seguint un caminet sense saber massa bé on ens duia, ens va toca saltar algun fil elèctric més i alguns vam poder comprovar “en les carns pròpies” que encara que el fil estigui ben rovellat, pot seguir conduint l'electricitat. Finalment tots vam arribar al cotxe, no massa cansats però ben molls.



Si no ens volem mullar els peus, toca fer equilibris. Grotte Diable Rouge. Foto: Cristina Xifra

La Grotte du Diable Rouge està formada bàsicament per un sistema de fractures obertes on destaquen les textures de dissolució de la roca i on les formacions càrstiques només són presents a les cascades/colades i en algunes galeries inferiors. Tot i això, l'alçada de les galeries, la morfologia de la cavitat en general i sobretot la bellesa de la galeria inundada ens han deixat ben satisfets.

Sense entretenir-nos massa vam anar cap a Esparros, per visitar “*le Gouffre*” que porta el mateix nom. Aquesta cavitat només es pot visitar “en mode turista”. Consta de tres nivells i només el segon es visitable. La resta només s'obre de forma extraordinària per estudis científics i el tercer nivell forma part del patrimoni mundial de la UNESCO. S'hi accedeix per una galeria excavada a la roca per facilitar les visites. L'interior conté tots els elements d'una gran cova digne de ser visitada, il·luminada i guiada per al goig dels visitants. Apart de les colades que et fan moure el cap en zig-zag per contemplar-les, els grans orgues càrstics i columnes de portada de llibre, la cavitat es coneguda per les curioses i abundants formacions d'aragonita (un mineral polimorf de la calcita). La visita dura uns 60 minuts i et fa imaginar el que hi deu haver en els altres dos nivells i la raó per la qual queda tancada a tots els espeleòlegs no-científics.

El dissabte es va acabar amb una *tartiflette* que la Manue va preparar amb l'ajuda de tots plegats. Una dosi important de calories per arrencar l'endemà amb força cap a Escargots.

La Grotte des Escargots està ben a la vora de Jumet. Està situada just a l'altre costat de la vall i amb 10 minuts de cotxe ja hi érem.

Podem dir que hem estat uns privilegiats de poder visitar aquesta cavitat, ja que els espeleòlegs de la zona guarden la boca tapada amb blocs de roca. El motiu es per preservar-la de visites massives de gent no acostumada a respectar l'entorn subterrani. És una cavitat de fàcil accés – s'hi accedeix per un pou de només 4 m –, prop d'una zona força poblada i molt a la vora d'una pista forestal. L'entrada és un pèl estranya,



Escargots està plena de llocs preciosos. Foto: Cristina Xifra

cal posar-se amb els peus per davant, boca terrosa i anar reptant marxa enrere per anar lliscant forat endins fins que els peus queden penjant al pou.

Un cop a l'interior entenem ràpidament perquè s'intenta limitar l'accés del gran públic (o del públic no sensibilitzat) a aquesta cavitat. Estem envoltats d'una quantitat i qualitat de formacions que molts dels presents mai no hem vist (en una cavitat no-turística). La primera sala es presenta com un palau de color blanc on et falten ulls i paraules per admirar el que veus. Fa cosa caminar-hi per no embrutar el terra.

La continuació de la cavitat ens va costar de trobar. Queda amagada per un pas estret darrere unes columnes, fins que no hi ets a sobre i hi poses el cap, sembla que per allà no s'hi pugui passar. El pas és estret, però gens angioxant.

A partir d'aquí, intentem recórrer tota la xarxa de galeries, connectades entre elles per petits pous, ressals i colades càrstiques. Totes les superfícies estan recobertes de formacions, com cera desfeta d'espelmes que s'han anat fonent i que ara, amb els nostres frontals, sembla que es tornin a encendre.

De mica en mica anem progressant cap a la part més profunda de la cavitat on, protegit per una última estretor, s'amaga un petit llac, o més aviat un bassal gros.

Marxant de la cavitat ens adonem que degut al pas dels espeleòlegs, tot i que es vagi amb cura, s'altera inevitablement aquest indret. Deixem enrere marques de petjades, taques de fang a les parets o sobre les formacions que serveixen per superar un ressalt, un moviment bruscat o poc sensible en un pas estret pot derivar en alguna peça trencada, el sol fet de tocar les formacions n'altera la superfície i el procés càrstic, les captacions d'aigua de la superfície fan que moltes de les cavitats ja no siguin actives i s'aturi el procés... El pas de l'home altera irremediablement el medi. És qüestió de ser-ne conscients i minimitzar al màxim els efectes del nostre pas allà on anem, ja sigui, en un avenc, escalant, passejant o fent qualsevol activitat en espais “naturals”.

Eloi Andreu Tàrrega

(Fotografies a la contraportada, pag.36)



## Serrat del Vent

Era un dia que prometia ser agradable. Una cova restringida que poca gent pot visitar a causa de la gran quantitat d'aigua que hi ha. Érem sis espeleòlegs decidits i entusiasmats a fer més de 4 km que té la cova. El que no sabíem era tot el que ens passaria al llarg de les cinc hores de travessa.

Tot va començar només arribar. Vam trobar una gran roca que està just al davant de l'entrada principal d'aquest gran sistema. Entre tots i sense fer servir les lleis físiques més fonamentals vam poder aixecar la pedra i faltar-la amb un tronc negre i una mica podrit per dins. Òbviament el seu aspecte no donava molta seguretat.

Després d'equipar-nos amb el neoprè amb el que un no pot respirar perquè es troba comprimit a dins i amb una sensació d'angoixa i asfíxia permanentment, encara cal ajustar l'arnès que oprimeix més. Abans d'entrar ja tinc una sensació d'ofec terrible. Em consola saber que no sóc l'únic a qui li passa; només veient la cara dels meus companys veig que deuen ser normals totes aquestes sensacions.



Sortint de Serrat del Vent. Foto: Cristina Xifra

Decidits i amb tot el necessari dins dels "petates" comença la veritable aventura pel subsòl osonenc. El punt de partida és passar per sota de la gran pedra, que deu pesar a prop d'una tona, falcada precàriament amb el tronc podrit. Amb el cor al coll i l'adrenalina pujant d'una manera impressionant, passo per sota d'aquesta roca. Prova superada ja sóc dins, encara que el greu problema és que no es trenqui mentre estem dins la cova i ens quedem allà fins que algú ens trobi a faltar. En el cap, l'única idea que tenim és la de continuar, arribar fins al final.

El camí és estret i només passa una persona arrossegant-se. De moment ni una gota d'aigua. Al cap d'uns 50 metres ens topem amb un petit forat on comença l'aigua, un dit de profunditat, però el més preocupant és que el recorregut es fa més petit i més... he de posar el cap de costat per poder anar agafant aire, l'aigua per la barbeta, el sostre fregant amb el casc i jo estirat. El pànic es veu a les cares.

Tothom sense dir res ja sabem què pensa cadascú: mantenir la calma per evitar una situació difícil de combatre, un atac d'ansietat en aquells moments només portaria problemes.

Pocs metres més endavant, aquest petit túnel es fa més gran fins que acabem en una sala bastant espaiosa. Ara cal buscar la corda fixa per la qual pujarem travessant una cascada. No molt lluny la trobem.

La gran heroïna per pujar i comprovar com està la corda és la Cristina X. Tota decidida i amb una gran responsabilitat comença a pujar per la corda amb una concentració màxima. Tots en silenci, només s'escolta el soroll de l'aigua al caure del riu de dalt al petit llac. Totes les mirades se centren en ella, una gran preocupació a l'ambient.

Aquesta preocupació va anar desapareixent quan vam veure que va arribar a dalt de tot i va cridar ben enèrgicament: "Lliure!" Això significava corda lliure per a què un altre la fes servir. Un darrere l'altre ens vam enfil·lar fins a arribar a dalt de tot.

Després d'això i estant cansats, xops, amb fred... calia recórrer uns 2 km i escaig per arribar fins al final. I, a més a més, havíem de passar vorejant i fins i tot entrant dins d'un riu on de vegades l'aigua arribava fins a la cintura.

Un cop arribats al final, la tornada sembla més fàcil, ja que ens sabem el camí i no ha d'haver-hi cap problema. Això és el que pensàvem...

Baixem per la corda mullant-nos amb la gran quantitat d'aigua i amb una mica de mal per la força amb què baixava. El primer que penso és que a l'anada l'aigua no anava amb tanta força.

A l'ajupir-me per entrar en el túnel estret que al començament ens va martiritzar tant... Pànic, el cabal de l'aigua ha pujat. "Ment freda, cor calent" és el que m'anava repetint constantment per a no perdre els nervis ni la concentració.

L'aigua entrant per dins del neoprè, arribant a la boca, el casc xocant amb el sostre, arrossegant-me i arrossegant el "petate" que cada cop pesava més a causa de què la corda xuclava aigua i s'omplia més i més d'aigua. En aquell moment les sensacions afloren i és quant te n'adones fins a on pot arribar el teu cos en situacions extremes. Continuar i tranquil·litat és el que em calia i és el que amb gran concentració aconseguia. Respiro lent, sensació d'ofec, falta d'alè... a cada metre que m'arrossego és cada cop més insuportable la sensació.

L'última empenta i ja estem fora! Tots junts amb un somriure nerviós i alegria a les nostres cares. En definitiva satisfets per la gran aventura que hem passat tots junts.

**Javier Ramírez Pagès**





## XI Curs d'iniciació a l'espeleologia – Nivell 2

Entre el 2 i el 25 del passat mes d'octubre, el GIE va dur a terme l'XI Curs d'Iniciació a l'Espeleologia – Nivell 2. El curs està pensat per a aquelles persones que en el seu moment van cursar el de nivell 1, han seguit practicant espeleologia i volen avançar un pas més per perfeccionar la progressió i aprendre les nocions per a equipar una cavitat.

En aquesta edició han estat sis les persones que l'han cursat i a totes elles se'ls ha donat l'apte.

El curs ha constat de cinc classes teòriques en què s'ha parlat de:

- Progressió avançada i material col·lectiu
- Logística d'una sortida
- Topografia
- Prevenció d'accidents II
- Geologia càrstica



Pràctiques muntant un punt calent a l'avenc de l'Esquerrà.  
Foto: Francesc Vergés

I tres sortides pràctiques. La primera d'aquestes sortides va ser a unes parets exteriors on es van fer les pràctiques de tècniques avançades de progressió i equipament d'una via. Les altres dues van ser als avencs de Sant Marçal i de l'Esquerrà, ambdues situades en el massís del Garraf.

**Cristina Xifra**



## ESQUÍ



### Cicle de sortides esquí de muntanya

Us convidem a participar en la 26a edició del Cicle de sortides per a esquiadors de muntanya del Club Excursionista de Gràcia.

El cicle està indicat per a tots/es els esquiadors/es de muntanya ja iniciats i amb un nivell suficient per a desenvolupar-se en sortides de dificultat mitjana-alta.

Normes:

- És obligatori que tothom tingui algun tipus d'assegurança que cobreixi l'esquí de muntanya i els desplaçaments (FEEC modalitat D, etc.).

- Els menors de 18 anys necessitaran un permís patern/matern.

- El CEG i els coordinadors de les sortides no es fan responsables, en cap cas, dels accidents que hi puguin haver ni dels danys que puguin patir de manera directa o indirecta les persones que hi participin. La seva tasca no és de guiatge ni de monitoratge.

- Els transports es faran en vehicles particulars dels participants i cadascú es pagarà les despeses de la sortida.

- El calendari podrà ser modificat en funció de l'estat de la neu o del nombre de participants, així com en cas de mal temps o davant de qualsevol incidència que pugui comportar un perill, segons el criteri del coordinador de la sortida.

- El sol fet de participar en la sortida significa l'acceptació d'aquestes normes.

**SORTIDES:**

Calendari de sortides

Nivell de dificultat: \* fàcil    \*\* poc difícil    \*\*\* difícil

19 i 20 de gener (Ripollès o Cerdanya, \*)

Sortida d'iniciació

Secció Esquí

email: [esqui@cegracia.cat](mailto:esqui@cegracia.cat)

2 i 3 de febrer (Andorra-Cerdanya, \*\*)

Travessa Madriu – E. de la Pera

Ricard Martínez

email: [pasdeguia@gmail.com](mailto:pasdeguia@gmail.com)

16 i 17 de febrer (Ripollès, \*\*)

Travessa Vallter-Mantet

Manel Castelló 676 340 553

email: [manel\\_castello@hotmail.com](mailto:manel_castello@hotmail.com)

16 i 17 de març (Couserans, \*\*)

Pic de Soubirou 2277m

Jaume Jubert 660 276 898

email: [jaumejubert@gmail.com](mailto:jaumejubert@gmail.com)

13 i 14 d'abril (Alta Ribagorça, \*\*\*)  
Besiberri Sud 3017m  
Cesc Daví 608 595 494  
email: francescdavi@hotmail.com

4 i 5 de maig (Val d'Aran, \*\*)  
Tuc de Somont 2500m  
Berta Algueró 651 015 589  
email: balguero@gmail.com

25 i 26 de maig (Hautes Pyrénées, \*\*\*)  
Grand Fache 3005m  
Rosa Salas 626 890 532  
email: rosamaria.salasricart@hotmail.com

Com quedem?

Si voleu participar-hi, podeu contactar amb el coordinador de cada sortida, o amb la Secretaria del Club, on us donaran informació. Els dijous previs a la sortida a partir de les 9 del vespre, parlarem de l'itinerari, el material, l'hora i lloc de trobada, etc.

Més informació:

<http://www.cegracia.cat>

email: [esqui@cegracia.cat](mailto:esqui@cegracia.cat)

i al bloc d'esquí de muntanya:

<http://www.cegesqui.com>

Moltes gràcies,

Jaume Jubert

## COL·LABORACIÓ



### SABIES QUE...

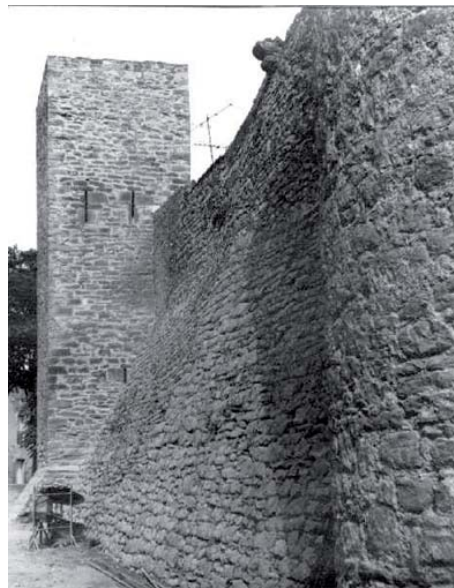
El mamífer més petit, conegut, és la musaranya nana (*Suncus etruscus*). Les seves mesures corporals, de cap i cos, van dels 3 als 5 cm; la cua pot fer entre 2 i 3 cm. El pes pot oscil·lar entre 1,2 i 2,5 g.

Habita per totes les nostres terres, excepte les Balears, en llocs oberts i camps de conreu per sota dels 1.000 m d'alçada. D'activitat nocturna, es nodreix de tot tipus d'animals (insectes, cucs, cargols i, fins i tot, petits rèptils com les sargantanes). Els seus principals enemics són els ocells rapinyaires nocturns. Entre els mamífers voladors, el més petit és el rat-penat abella (*Craseonycteris thonglongyai*) de Tailàndia que mesura uns 3 cm i té una envergadura, amb les ales estirades, de 13 cm; el seu pes és d'uns 3 g.

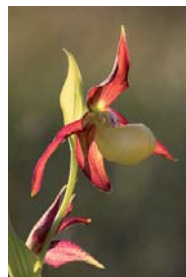


El clima benigne del Maresme i del Baix Llobregat fa que, en els seus camps, s'hi recullin els fruits i hortalisses més primerencs i tendres del país.

Els **talussos** pronunciats que reforcen les muralles i torres de molts castells, a part d'aportar seguretat i estabilitat a la construcció, tenien un funció defensiva ben clara: dificultar l'accés a la base del mur i afavorir la defensa. Quan els atacants s'acostaven a les muralles, des de dalt dels merlets, els defensors deixaven caure grans pedres sobre els talussos, que sortien rebotades amb molta potència en direcció els assetjants, causant-los grans danys i, en alguns casos, dissuadint-los de l'atac.



Al Pallars Sobirà tenim el **bosc d'avets** (*abies alba*) més extens de la península ibèrica. Aquest bosc majestuós de 1.500 hectàrees, és la Mata de València d'Àneu i el gerdar de Sorpe, dins la zona perifèrica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Aquesta avetosa és única pel seu pendent suau i d'una bellesa salvatge i amable alhora, amb una gran densitat d'arbres, de totes les edats, que creen un hàbitat perfecte per a espècies de gran interès com el picot negre. També, en un lloc gairebé "secret", acull una orquídia raríssima l'*Epigogium aphyllum*.

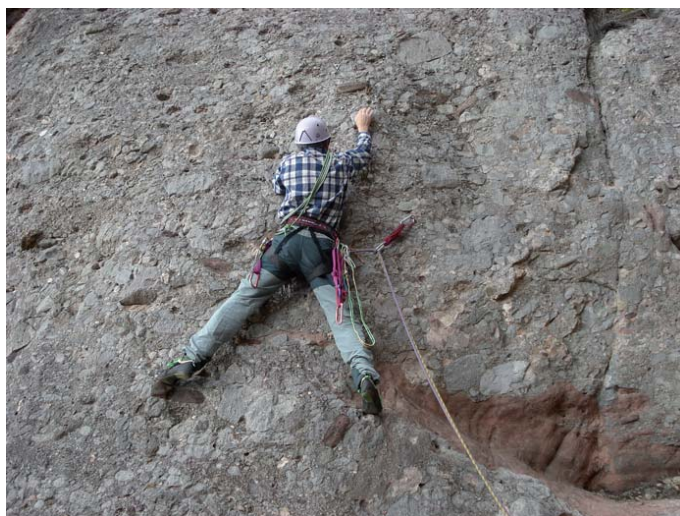


Un itinerari d'aquells més gratificants, marcat i sense pèrdua, surt d'un aparcament – dit del Callau (1.510 m) – situat a uns 200 m. després del refugi del Gerdar. La ruta ascendeix per la vall de Cabanes travessant el gerdar de Sorpe, fins a arribar al gual de Cabanes (1.880 m), on es creua el riu per entrar a la Mata de València. Un cop travessat el riu tenim dues opcions: anar perdent altura, enmig d'un paisatge de moltes avets i pins negres, fins a tornar al inici o prendre la desviació que, en forta pujada i ja amb un paisatge més d'alta muntanya, ens porta fins els llacs petit i gran o Negre (2190 m) de Cabanes. En el primer cas el recorregut és de 6 km, unes 2,30 h i un desnivell de 380 m i en el segon, 3,30 h i un desnivell de 670 m.

Josep Arisa



## **"TROMPA" DEL GEDE**



## **EL MILLOR REGAL DESPRES D'UNA ASCENSIÓ - "KOKI"**





# EI GIE I LES GROTTES



El final de Grotte Diable Rouge... amb paraigües inclòs. Foto: Cristina Xifra



Els passmans de Diable Rouge. Foto: Cristina Xifra



Formacions dins de Grottes des Escargots. Foto: Cristina Xifra



Les esperes són agradables entre tanta formació a Escargots. Foto: Cristina Xifra



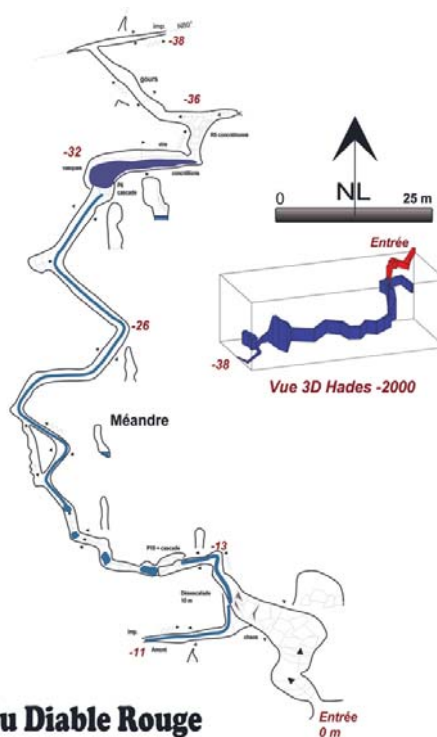
El final de Grottes des Escargots. Foto: Cristina Xifra



Formacions desafiant la gravetat. Grotte des Escargots. Foto: Cristina Xifra



No es pot tenir millor entrada a una sala. Grotte des Escargots. Foto: Cristina Xifra



65 - BANIOS  
**Grotte du Diable Rouge**  
Développement: 255 m, profondeur: -38 m

Report JP CASSOU (1993-2004)